

KNJIŽNICA TEHNIČKOG FAKULTETA U ZAGREBU

Broj

1-1-7716

Sign.

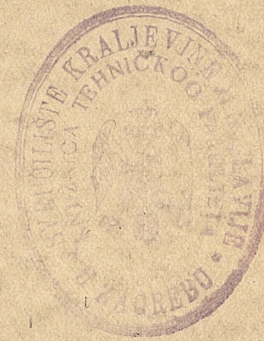
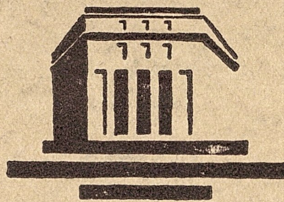
2. B. p. 2. 2.

~~V. 6. 20~~

~~V. 7. 80~~

7716

**UDRUŽENJE JUGOSL.
INŽENJERA I ARHITEKTA
SEKCIJA ZAGREB
1878-1928**

77/6

**UDRUŽENJE JUGOSL.
INŽENJERA I ARHITEKTA
SEKCIJA ZAGREB
1878-1928**

UŽIVOTU društvenih organizacija jubilarne proslave imaju svrhu bilansiranja rada i uspjeha u radu nakon izvjesnog dužeg vremenskog perioda. Ovo je bilansiranje potrebno, da se ocijeni rad i metode rada u prošlosti, te da se na osnovu ove ocjene i stečenih iskustava u izvršenom radu odrede smjernice za budućnost.

U tu svrhu društva redovno u jubilarnim godinama izdavaju spomenice, koje osim gore navedene svrhe imaju zadaću, da mlađu generaciju društvenih članova upoznaju sa postankom i razvojem društva, jer kako historija odgaja i oduševljava pripadnike jedne nacije za napredak te nacije, tako i povijest jednog društva — a naročito staleškog — imađe zadaću, da mlađoj generaciji ucijepi dobre tradicije Društva i da joj dade poticaj i agilnost za rad u cilju unapređivanja društvenih zadataka.

Ova spomenica imađe još i naročitu svrhu, da sve one faktore javnog života naše države, koji bi po svom položaju trebali poznavati rad i djelovanje Udruženja Jugoslavenskih Inženjera i Arhitekata, upozna u najkraćim crtama sa radom najstarijeg inženjerskog društva u našoj državi, koje je nesebično — bez ikakvih pretenzija — kroz pedeset minulih godina služilo kulturnom i tehničkom napretku našeg naroda.

Na temelju zaključka Upravnog Odbora U. J. I. i A. Sekcije Zagreb povjerena je potpisanome dužnost, da sakupi i sredi za štampu najvažnije podatke o radu zagrebačkog Društva. Potpisani koristio se kod toga „Spomenicom“, koju je Društvo izdalo prigodom proslave dvadesetpetogodišnjeg jubileja, a koju je spremio Ing. Julije Stanisavljević tadašnji predsjednik Društva. Za rad Društva iza proslave dvadesetpetogodišnjice prikupljeni su podaci iz društvene arhive i društvenih „Vijesti“ — kasnijeg „Tehničkog Lista.“

Historijat Društva podijeljen je u četiri dijela, koji se potpuno poklapaju sa fazama društvenog rada.

Prvi dio obuhvata rad Društva u prvih dvadesetipet godina društvenog opstanka, te su u njemu iznešeni najvažniji momenti, koji su opisani u „Spomenici” pokojnog Ing. Stanisavljevića.

Drugi dio sadržaje historijat Društva od proslave do početka Svjetskog Rata, koji je prekinuo normalan tok rada u Društvu.

Treći dio obuhvata jedan žalostan period društvenog života: vrijeme Svjetskog Rata. Vlast je za vrijeme rata obustavila djelovanje svih narodnih i kulturnih društava. Našem Društvu je tek godine 1916. dozvoljen rad u formi konferencija, a sjednice su održavane kao sjednice „Hrvatskog zemaljskog odbora za pripremu javnih radnja.”

I ako ova Spomenica, zbog teških prilika u kojima se kreće život današnjice — a naročito staleža inženjera — kao i zbog kratkog vremena za prikupljanje podataka, po svom sadržaju opsegu i formi nije u srazmjeru sa kulturnom važnošću proslave, to držim, da će bar u glavnom zadovoljiti naprijed pomenutoj svrsi.

Neka mi bude još dozvoljeno da zahvalim kolegama Arh. Hribaru i Dr. Ing. Kuševiću, koji su mi kolegijalno pomogli kod opreme odnosno kod korekture ove „Spomenice”.

U Zagrebu, mjeseca aprila 1928.

Ing. Božidar Ribić

OSNUTAK KLUBA INŽENJERA I ARHITEKTA RAZVOJ I DJELOVANJE DRUŠTVENE ORGANIZACIJE OD GODINE 1878—1902

KRAJ vrlo nepovoljnih okolnosti, kad je u našoj domovini na svim područjima tehničke djelatnosti vladalo mrtvilo i kad je stalež inženjera trebao da uđe u borbu za svoj položaj u javnom životu našeg naroda, osnovan je na izmaku g. 1878. Klub inžinira i arhitekta. Na temelju odobrenih pravila izvršeno je dne 2. marta 1878. konstituisanje Kluba, te je izvjestiteljem izabran Ing. Kamilu *Bedečković*, kr. nađinženjer, a zamjenikom Ing. Matija *Antolac*, kr. inženjerski pristav. Klub je brojio 83 člana, od kojih je 35 članova boravilo u Zagrebu i osnovalo Klub, a 48 članova djelovalo je u provinciji.

U prvoj godini života ograničilo se djelovanje Kluba na stručne ekskurzije. Finansijska sredstva bila su vrlo čedna. Prihod je iznosio 354 forinta 50 novčića, a rashod 105 forinta 40 novčića.

U narednoj godini 1879. Klub je porasao po broju članova, a pojačana aktivnost u društvenom djelovanju očitovala se u stručnim predavanjima. Početak afirmiranja Kluba u javnom životu vidi se iz zamolbe Zemaljske Vlade, koja je zatražila od Kluba mišljenje o osnovi zakona o građevnom redu. Interesantno je napomenuti, da je i sada, prigodom svoje pedesetogodišnjice, specijalan pododbor zagrebačke sekcije Udruženja Jugoslavenskih Inženjera i Arhitekta sa naročitom zaslugom kolega Arh. *F. Gabrića* i Ing. *V. Stiasnija* izradio novu osnovu građevinskog zakona za čitavu državu, koja je uz neke neznatne izmjene i nadopune prihvaćena kao predlog čitavog Udruženja Jugoslavenskih Inženjera i Arhitekta.

U godini 1880. nastavljeno je kao i u svim narednim godinama sa stručnim ekskurzijama i predavanjima. Posebni odbor izradio je već te godine prva pravila za raspis javnih natječaja. Isto tako predložene su Zemaljskoj Vladi izmjene i nadopune naredbe od god. 1858. o ispitivanju parnih kotlova, koje je Zemaljska Vlada i prihvatila. U ovoj godini stupio je Klub prvi puta oficijelno u vezu sa austrijskim i češkim društvom inženjera i arhitekta.

Od naročite je važnosti rad Kluba u godini 1881., jer ne samo da je Klub brojčano i finansijski ojačao, nego je i dao odlične rezultate svog rada. Član Kluba Ing. Stevo *Bukl* sastavio je „Riječnik njemačko-hrvatskog tehničkog nazivlja.” Taj riječnik je dugo vremena bio jedini priručnik za naše narodne tehničke nazive. Sada već pokojni kol. Bukl ostavio je mlađoj generaciji inženjera u nasljedstvo dragocjenu građu za novi tehnološki riječnik, te se upravo u ovoj svojoj jubilarnoj godini Društvo odužilo pokojniku time, što je uspjelo zainteresovati Ministarstvo Trgovine i Industrije za građu tehnološkog riječnika, koju je on sa tolikim marom i spremom prikupio. Udovi pokojnika biti će otkupom građe po Ministarstvu olakšan opstanak u teškim danima brige i oskudice.

U istoj godini bavio se Klub još i pitanjem kanalizacije grada Zagreba kao i osnivanjem Obrtne Škole u Zagrebu.

Godina 1882. započela je u povoljnim materijalnim prilikama, tako da se za izdavanje dvaju brojeva „Vijesti” mogao votirati izdatak od 400 forinata. U ovoj je godini na prijedlog i uz aktivnu saradnju pok. Ing. Bukla izrađen i izdan troškom Kluba građevni pristojbenik. Iste godine primio je Klub posjetu Austrijskog Društva Inženjera i Arhitekta iz Beča, kad se ovo vraćalo preko Zagreba sa svoje znanstvene ekskurzije na Rijeku, Pulj, i Trst. Konačno je godine 1882. Klub sudjelovao kod rasprava o rugvičkom kanalu, u centralnom odboru za sudjelovanje na trčanskoj izložbi, i t. d.

U god. 1883. počele su „Vijesti” izlaziti u četvrtgodišnjim sveskama. U ovoj godini došlo je prvi puta do intimnije saradnje Kluba sa Trgovačko-

Obrtničkom Komorom u Zagrebu, jer je Trgovačko-Obrtnička Komora te godine u mjesecu aprilu zamolila Klub, da u godišnjem izvještaju preuzme referat građevne struke, na što je Klub i pristao.

Već u godini 1883. proučavalo se pitanje preustrojstva Kluba, a u godini 1884. raspravljena su i prihvaćena pravila i poslovnik, pa kad su po Zemaljskoj Vladi odobrena, sazvana je izvanredna skupština. Ova je održana dne 16. juna 1884., te su na njoj pravila prihvaćena i izvršena je transformacija Kluba u „Društvo Inžinira i Arhitekta u Zagrebu”. Na ovoj je skupštini stvoren važan zaključak o sakupljanju građevnih oblika u hrvatskom dijelu našeg naroda. Na ostvarenju ovog zaključka stekli su velikih zasluga kolege Arh. Martin *Pilar* i Arh. Janko *Holjac*, koji su te oblike sakupljali i Društvu predali sav prikupljeni materijal. Ti su građevni oblici bili izloženi na izložbama u Parizu god. 1900. i u Budimpešti, te su izazvali opću pažnju. Kraj inače znatne aktivnosti Društva u toj poslovnoj godini izdan je te godine samo jedan svezak „Vijesti”.

No već slijedeće godine 1885. izdana su četiri sveska „Vijesti”, a naklada je povišena na 200 komada.

Godine 1886. je društvo na zamolbu Gradskog Poglavarstva u Osijeku ocijenilo osnovu građevnog reda za grad Osijek, a ujedno je iste godine raspravljeno i pitanje gradilišta za novo kazalište u Zagrebu, te ponovna osnova kanalizacije grada Zagreba.

Za godine 1887. izvještaj društvene uprave kritikuje s jedne strane pomanjkanje življeg interesa članstva za rad i djelovanje društva, a s druge strane žali se na položaj članova inženjerskog staleža, koji ni u javnom, ni u privatnom životu nije onakav, kakav bi morao biti po pravu i po izobrazbi inženjera. Naročito se žali na upotrebu mestručnih lica za izvršivanje čisto inženjerskih poslova. Na žalost, ova je jadovanka i danas savremena, jer ne samo da se u tom pogledu prilike nisu poboljšale, nego se danas inženjerski stalež u svojoj nacionalnoj državi ima da bori sa invazijom stranaca, talmi-stručnjaka i „specijalista”.

Zbog obolenja društvenog predsjednika Ing. *Altmana* nije rad u g. 1888.

bio osobito intenzivan. Započelo se sa diskusijom o promjeni građevnog reda za grad Zagreb kao i o sabiranju tehničkih narodnih riječi za veliki akademički riječnik povodom poziva Jugoslavenske Akademije Znanosti i Umjetnosti.

Društvena godina 1889. pokazuje već znatno veću djelatnost. Veliki dio godine potrošen je na diskusiju o osnovi kanalizacije grada Zagreba, budući da je Gradsko Poglavarstvo zamolilo Društvo, da pregleda osnovu za kanalizaciju te da dade svoje mnijenje o toj osnovi. Ovo je pitanje izazvalo duge diskusije, te je finalizirano tek u plenarnoj sjednici dne 21. februara 1890., a mnijenje je predano Gradskom Poglavarstvu dne 26. februara 1890. Nadalje su u poslovnoj godini 1889. prerađivane za naše potrebe normalije za istraživanje i ispitivanje cementa.

U godini 1890. prihvaćen je predlog da se spremi promjena društvenih pravila. Na poziv Gradskog Poglavarstva u Zagrebu dalo je Društvo svoje mišljenje o sistemu Deauville za zagrebački tramvaj i delegiralo je svoja dva člana u odbor za pretres pitanja o trasiranju ceste na Sljeme.

Prigodom jubilarne gospodarsko-šumarske izložbe 19. septembra 1891. održana je izvanredna skupština Društva sa interesantnim dnevnim redom; među inim se na temelju referata vodila diskusija o napretku gradnja u Hrvatskoj i Slavoniji posljednjih 50 godina, o položaju tehnika u našoj javnosti i društvu (civilni tehničari, građitelji, tehnički činovnici) i konačno o naobrazbi tehnika. Sve su to pitanja, koja i danas u jubilarnoj godini nakon 50 godina opstanka našeg društva interesuju stalež inženjera i naše Udruženje.

Na gospodarsko-šumarskoj izložbi sudjelovali su članovi Društva sa svojim radovima kolektivno u grupi Društva. Na zamolbu Trgovačko-Obrtničke Komore u Zagrebu izradio je Društvo mnijenje o osnovi naredbe Zemaljske Vlade za uvođenje jedinstvenih mjera kod gradiva. U ovoj godini potrebno je još zabilježiti u dokaz bratskih odnosa sa kolegama iz Beograda davno prije velikog Svjetskog Rata poklon knjiga, koji je Društvu učinio sada već blagopokojni profesor Visoke Škole u Beogradu

Ing. Milan *Andonović*, kasnije aktivan član ujedinjenog Udruženja Jugoslavenskih Inženjera i Arhitekta.

Na poziv odbora V. Internacionalnog kongresa za unutarnju plovidbu u Parizu god. 1892. izašlo je Društvo svog predstavnika na kongres. Društvena je biblioteka po prvi puta uređena i katalogizirana. Isto tako je po prvi puta pokrenuto pitanje gradnje društvenog doma, te je i osnova za taj društveni dom izrađena, no supskripcija za darove i uloge u svrhu građenja društvenog doma nije završila sa potrebnim uspjehom, pa je ovo pitanje odgođeno. Tek u ovoj jubilarnoj godini ostvario se san zagrebačkih inženjera, da se Društvo smjesti u vlastite prostorije, koje će dolično reprezentirati Društvo i stalež inženjera. Od interesa je još spomenuti, koji je te godine Društvu učinio naš glasoviti zemljak g. *Nikola Tesla*.

U godini 1893. zapelo je društveno djelovanje, te osim predavanja i ekskurzija nije bilo ništa pažnje vrijednog.

U smislu dopisa Gradskog Poglavarstva u Zagrebu od 19. marta 1884. odabralo je Društvo petoricu svojih predstavnika u gradski građevni odbor, a ujedno je na zamolbu grada dalo svoje mnijenje o osnovi građevnog reda za grad Zagreb. Opseg društvenog rada proširio se pristupom civilno-ovlaštenih inženjera, koji su odustali od prvobitne namjere da osnuju posebno društvo sa ciljem očuvanja specijalnih interesa civilno-ovlaštenih inženjera. U smislu traženja civilno-ovlaštenih inženjera izmijenjena su društvena pravila, te je time uspelo djelokrug i efekat društvenog rada proširiti i poboljšati.

Za sastav novog građevnog pristojbenika izabran je naročit pododbor, koji se podijelio u pojedine sekcije.

Promjenom društvenih pravila izmijenjen je ujedno i naziv društva, koje se odsada zove „Društvo Inženjera i Arhitekta u Hrvatskoj i Slavoniji”.

Godina 1895. bijaše plodna radom i uspjehom. „Vijesti” izdane su te godine u rekordnom broju od 8 svezaka. Ustrojen je odsjek civilno-ovlaštenih inženjera, pripremalo se za sudjelovanje na milenijskoj izložbi u Budimpešti, i t. d.

U mjesecu aprilu sankcionisan je zakon od 28. decembra 1894. o uređenju građevne službe u Kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji, te je time s uspjehom okrunjeno nastojanje Društva.

Uz posjetu Društva Mađarskih Inženjera i Arhitekta iz Budimpešte treba posebno istaknuti posjetu bratskog Udruženja Srpskih Inženjera, koje je pod vodstvom Dra *Stevana Markovića*, profesora elektrotehnike, stiglo dne 11. juna 1895. u Zagreb, gdje ga je članstvo Društva najsrdačnije i svečano dočekalo.

U godini 1896. može se zabilježiti uspješno sudjelovanje članova Društva na milenijskoj izložbi. Društvo je te godine na poziv dalo svoje mnijenje o pitanju regulacije istočnog dijela Jelačićevog trga u Zagrebu. Od važnosti je još, da je u godini 1896. uslijedila organizacija građevne službe kod Gradskog Poglavarstva u Zagrebu.

U godini 1897. posjetili su članovi Društva Bosnu i Hercegovinu, te su u Sarajevu stupili u vezu sa Sarajevskim Tehničkim Klubom. Za učvršćivanje društvenosti počelo se sa održavanjem društvenih sastanaka, koji su se i kasnije nastavili, i koji su dovodili do produbljena kolegijalnosti među članstvom. Odsjek za promicanje interesa civilno-ovlaštenih inženjera izradio je i predao putem društvene uprave Zemaljskoj Vladi predlog za ustrojenje geometarskog tečaja i predstavku za preinaku naredaba glede ovlašćivanja, djelokruga i nagrađivanja rada ovlaštenih civilnih inženjera.

Od najveće je važnosti god. 1898., jer je te godine Društvo dalo znatan poticaj nastojanju sa izgradnjom Tehničke Visoke Škole u Zagrebu, kako se vidi iz ovog sa velikim oduševljenjem prihvaćenog predloga:

„Glavna skupština društva inžinira i arhitekata u Hrvatskoj i Slavoniji, držana 21. veljače 1898., uvaživši, da se samo izdašnim gajenjem nauka matematičko-prirodoslovnih i upotrebljivanjem ovih u tehničkoj struci dade polučiti kulturni i materijalni napredak naroda, uvaživši nadalje, da je zgodno učenje i upotrebljenje spomenutih nauka moguće samo pomoću vlastitoga središta, to jest vlastitoga visokoga tehničkoga zavoda, koji bi se — dakako ne puštajući s vida strogo znanstveni rad i napredak —

ipak prilagodio užima odnošajima zemlje i naroda i oko sebe sabrao svu mladež, koja je sada ili raštrkana po tuđim zavodima ili se mora radi pomanjkanja dostatnih sredstava latiti drugoga posla, premda ima sve sposobnosti i volju za tehničke nauke, neka izvoli zaključiti: *da se društvo obrati na vis. kr. zemaljsku vladu smiernom molbom za ustrojenje inžinirskoga odjela visoke tehničke škole u Zagrebu.*”

Ovaj je zaključak uz jedan opsežan memorandum bio predan svim mjerodavnim faktorima, koji su se za ovo pitanje vrlo zainteresovali. Inicijativom i zaslugom Društva stavljeno je pitanje ustrojstva Visoke Tehničke Škole u Zagrebu na dnevni red, sa kojeg nije skinuto sve do njegovog uspješnog rješenja.

Iste je godine priređen društveni izlet na jubilarnu izložbu u Beč kao i na izložbu inženjera i arhitekta u Prag.

Godine 1899. nastavilo je Društvo živu akciju za osnivanje Tehničke Visoke Škole, te mu je uspelo na ovo pitanje koncentrirati pažnju čitave javnosti, koja je preko pojedinih korporacija i društava ovu akciju s punim razumijevanjem poduprla. U ovoj godini bilježe i nastojanja civilno-ovlaštenih inženjera prve uspjehe, jer je Zemaljska Vlada konačno pristupila izradi osnove za „Naredbu glede razredbe i ovlaštenja civilnih tehnika za izvršavanje tehničke prakse u Kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji.”

U godini 1900. bavilo se Društvo osnovom naredbe o ustrojenju zemaljskog tehničkog vijeća u krilu društva, koju je izradila Zemaljska Vlada. Na poziv Poglavarstva grada Zagreba društvo je dalo svoje mnijenje o gradilištu i osnovi za crkvu sv. Blaža.

Na zamolbu Kr. Ug.-Hrv. Ministarstva Trgovine delegiralo je Društvo u godini 1901. svog predstavnika u jury za ocjenjivanje osnova nove poštanske zgrade u Zagrebu. Iste se godine radilo na promjeni društvenih pravila, na osnivanju mirovinske zaklade, na novim propisima o civilno-ovlaštenim inženjerima, no ni jedno od ovih pitanja nije moglo biti sa uspjehom riješeno.

Dvadesetpet godina društvenog rada nije bila plodna. „Vijesti” su zbog

štednje i opet izašle samo u 6 svezaka. Konačno je uređena u toj godini društvena knjižnica, koja je brojila 438 knjiga sa 490 svezaka i 313 svezaka godišnjaka od 30 vrsti časopisa. Interesantno je još zabilježiti blagajnički promet u godini 1902., u kojoj je ukupni primitak iznosio 5.433,74 Kruna, a izdatak 5.366,10 Kruna.

RAD DRUŠTVA OD GODINE 1903—1914

POSLOVNA godina 1903. bila je najvećim dijelom posvećena pripremanu za proslavu 25-godišnjice osnutka i opstanka Društva. Pripremni radovi za ovu proslavu bili su podijeljeni među pododbore i pojedince, pa je i sama proslava vrlo dobro uspjela, i dokazala je „da je Društvo uhvatilo čvrst korijen, da se digao staleški duh, glavna podloga za podizanje staleškog ugleda”. Priređivači htjeli su tom proslavom ne samo staviti biljeg između prošlosti i budućnosti, nego su htjeli mlađim kolegama pokazati „evo to smo htjeli, to smo započeli, a Vi sada gledajte, da budete barem tako žilava života, kako bijasmo mi”.

Prigodom proslave primilo je društvo čestitke uz ostale i od inženjerskih društava u Beogradu, Pragu, Lavovu, Sofiji, Sarajevu, Beču, Budimpešti, Černovicama i Trstu.

Svečana sjednica održana je u 10 časova dne 7. novembra 1902. u dvorani gradske vijećnice. Prva znanstvena sjednica bila je istog dana u 13,30 s. u auli Kr.Real.Gimnazije. Na njoj su održana slijedeća predavanja:

1. Ing. Kamilo *Bedeković*: „O razvoju javnih općila u Kraljevinama Hrvatskoj i Slavoniji”.

Ing. Valentin *Lapaine*: „O projektu vodne ceste od Karlovca do Jadranskog mora”.

Ing. Josip *Chvátla*: „Armirani beton”.

Ing. Adolf *Seifert*: „Opskrba Krasa vodom”.

Druga znanstvena sjednica bila je slijedećeg dana u 11 sati u dvorani Kr. Realne Gimnazije, te su održana ova predavanja:

Ing. Hinko *Hlavinka*: „Visoka Tehnička Škola”.

Ing. Albert Švarc: „Kratke primjedbe k regulatornoj osnovi za glavni grad Zagreb”.

Ing. Aleksander Reicher: „Kružni zdenac grad. vodovoda u Zagrebu”,

Ing. Milan Eisenhuth: „O razvitku drenaže u našoj domovini”,

Ing. Rudolf Vrbančić: „O statičkom proračunu Monierovih ploča”,

Ing. Emil Kanet: „Regulacija rijeke Save kraj Zagreba” i

Dr. Stanko Plivelić: „Električna centralna stacija u Zemunu”.

Osim toga se tokom g. 1903. raspravljalo o promjeni statusa zemaljskih tehničkih činovnika. „Vijesti” su izdane u 7 brojeva. Ukupno je te godine bilo začlanjeno 205 članova, te je prema tome Društvo u prvih 25 godina svog osnutka zabilježilo porast od 122 člana.

Aktivnost u radu Društva u godini 1904. smalaksala je. Osim pojedinih stručnih predavanja od važnosti je samo rad na predlogu naredbe glede nadziranja parnih kotlova i izdavanja prvih dviju svezaka „Hrvatskih građevnih oblika”, koje su naišle na veliko interesovanje i odlične ocjene domaćih i stranih stručnih krugova.

Nedostatno sudjelovanje članova — a i pojedinih funkcionara — u radu Društva produžilo se i u godini 1905. Gradsko Poglavarstvo u Zagrebu podnijelo je Društvu te godine na ocjenu regulatornu osnovu za gradski predjel oko ranijeg Sajmišta. Tom zgodom je Društvo naglasilo potrebu, da bi se već jednom pristupilo izradi opće regulatorne osnove za glavni grad Zagreb. Na žalost još i danas je traženje Udruženja za regulatornom osnovom grada Zagreba glas vapjućeg u pustinji! Osim toga zatražio je grad Zagreb mišljenje Društva o osnovi za parcelaciju na Josipovačkoj cesti i o regulaciji Kaptola.

U godini 1906. sudjelovalo je Društvo u anketi za gradnju sveučilišne knjižnice, i to na zamolbu Zemaljske Vlade, i produžilo rad na pitanju regulatorne osnove za čitavo područje grada Zagreba.

Rad Društva u godini 1907. daje vanredno povoljnu sliku. Društvo je uspjelo da žrtvama izvjesnog broja članova otvori na Zrinjercu nove vrlo lijepo uređene društvene prostorije, u kojima je bila dostojno smještena

društvena administracija, društvena vijećnica, čitaonica i knjižnica. Nove društvene prostorije omogućile su gajenje društvenosti i kolegijalnosti, a to se vrlo povoljno odražavalo i na intenzivnosti društvenog djelovanja. Osim diskusija i sastava tehničkog mnijenja o osnovi zakona za gradnju i održavanje municipalnih i općinskih cesta te željezničkih privoznih cesta, Društvo je na zahtjev Kr. Zemaljske Vlade izradilo tri stručna mišljenja i to: tehničko mnijenje u predmetu otkupa patronatskih terena (izradili kolege *Pilar*, *Kostial* i *Krehović*); u predmetu normativne naredbe glede dimenzija opeke (*Holjac*, *Hönigsberg* i *Mally*) i u predmetu osnove zakona za gradnju cesta (*Ferrich*, *Bedeković*, *Ehrlich*, *Hlavinka* i *Neumann*). Konačno od strane Gradskog Poglavarstva u Zagrebu zatraženo je i po Društvu izrađeno tehničko mnijenje o regulatornoj osnovi za ulicu „Pod zidom” (sastavljeno po kolegama *Bedekoviću*, *Hönigsbergu*, *Lapaine-u*, *Pilaru* i *Sorgu*).

Osim toga sudjelovalo je Društvo po svojim predstavnicima u slijedećim anketama: kod Gradskog Poglavarstva u anketi za regulatornu osnovu obzirom na željezničko pitanje i u anketi za uređenje Bakačeve ulice; kod Trgovačko-Obrtničke Komore u anketi Hrvatskog Društva Umjetnosti o raspisu natječaja za izgradnju Strossmayerovog šetališta.

Godine 1908. posvetilo je Društvo raspravama oko izrade osnove za raspis natječaja iz oblasti arhitekture, koje nisu dovršene, jer se htjelo sačekati izvještaj delegata Društva na VIII. međunarodnom kongresu arhitekata u Beču; na dnevnom redu ovog kongresa bila je rasprava osnove za raspis natječaja. Kr. Zemaljska Vlada zamolila je Društvo da preuzme provedbu za raspis natječaja za pročelje nove vladine palače, no budući da Kr. Zemaljska Vlada nije prihvatila ove predloge, koje je u tu svrhu predložilo Društvo, to je Društvo otklonilo da preuzme na sebe tu dužnost. Nadalje je diskutovano o osnovi građevnog reda za grad Zagreb kao i o promjeni pravila Društva. No oba ova pitanja nisu privedena koncu.

U god. 1909. Društvo bilježi kao najvažniji događaj, što je darežljivošću patriote župnika Dr. Juraja Žerjavića darovnicom u vrijednosti od 200

hiljada kruna položen temelj Tehničkoj Visokoj Školi u Zagrebu. Tim povodom pozdravilo je društveno predsjedništvo darovatelja i otposlalo mu u ime Društva zahvalnicu.

Od interesa je da se zabilježi osnutak Strojarsko-elektrotehničke Sekcije sa pročelnikom Ing. *Novakom*, a perovođom Ing. *Kondratom*. Ujedno se pripremao teren za osnutak Arhitektonske Sekcije. S ovim u vezi treba zabilježiti stručno mnijenje, što ga je ad hoc izabrani arhitektonski Odbor izradio u predmetu podizanja spomenika vladici *Strossmayeru*.

Društvo je na traženje zagrebačkog Gradskog Poglavarstva izradilo mnijenje glede parcelacije Waidmanovog zemljišta na Josipovačkoj cesti, na zahtjev trgovišta Nove Gradiške mnijenje glede električne rasvjete, i konačno na zahtjev Kr. Zemaljske Vlade mnijenje o Posilovićevim nacrtima, a osim toga je društvo sudjelovalo u raznim anketama, od kojih je najvažnija ona o osnovi zgrade za novu sveučilišnu biblioteku.

Od važnosti je još napomenuti, da se sretno dovršilo izdavanje društvene edicije djela „Hrvatski Građevni Oblici“.

Društveni život te godine daje vrlo povoljnu sliku, te je i održan veći broj interesantnih stručnih predavanja.

Godine 1911. zabilježilo je Društvo lijepu pobjedu principa potrebe sudjelovanja inženjera u javnome životu. Gradski izbori u glavnom gradu Zagrebu doveli su 7 inženjera i arhitekta u zastupstvo, a na načelničku stolicu prvog grada u Hrvatskoj i Slavoniji člana i bivšeg predsjednika Društva Arh. *Janka Holjca*. Istovremeno su i u Osijeku izabrana dva člana Društva u Gradsko Zastupstvo.

Od važnih tehničkih tečevina zabilježeno je u analima Društva, da je dne 18. augusta 1910. predan svečano prometu zagrebački električni tramway, i da je dne 22. februara 1911. u pogon stavljena novosagrađena gradska plinara.

U društvenom pogledu treba napomenuti osnutak Arhitektonske Sekcije, koja je izradila pravila za postupak kod arhitektonskih natječaja.

Šta staleskog i nacionalnog gledišta registrirana je u god. 1911. radosna

činjenica, da je u Ljubljani osnovano „Društvo inženirjev“ odabralo „Vijesti“ zagrebačkog Društva za svoje glasilo, te su prema tome „Vijesti“ postale zajedničko glasilo hrvatskih i slovenskih inženjera. Ova okolnost je omogućila pretvaranje društvenog glasila u mjesečnik. Kasnije je i „Društvo inženjera i arhitekta u Kraljevini Dalmaciji“ donijelo odluku, da odabire „Vijesti“ svojim glasilom. Time je redovito izlaženje „Vijesti“ bilo potpuno osigurano, to više, što je i Kr. Zemaljska Vlada svake godine davala svoje doprinose za izdavanje „Vijesti“.

U svrhu konačnog riješenja pitanja preustrojstva zemaljske tehničke službe održana je vanredna skupština, koja je odlično uspjela.

Osim raznih predavanja važno je u društvenom pogledu zabilježiti osnutak prve društvene podružnice, koja je osnovana u Varaždinu.

Nastojanje Društva za zaštitu svojih članova poduzetnika manifestovalo se u zajedničkoj anketi sa zagrebačkom Trgovačko-Obrtničkom Komorom, Društvom Hrv. Industrijalaca, Savezom Hrv. Građevnih Poduzetnika i Savezom Hrv. Obrtnika, na kojoj je iza referata Ing. *Slave Batušića* prihvaćena predstava na Ministarstvo Trgovine u predmetu sudjelovanja domaćih poduzetnika, industrijalaca i obrtnika kod gradnje ličko-dalmatinske željeznice i u predmetu vanjskog lica građevina ove željeznice pozivom na princip zaštite domaje.

U prošloj godini započeta intimna saradnja sa „Društvom inženirjev“ u Ljubljani ne samo da je produžena, nego je dne 26. i 27. oktobra 1912. došlo do posjeta njegovih članova zagrebačkom Društvu. Tom prigodom su na zajedničkoj svečanoj sjednici prihvaćeni slijedeći zaključci:

1. da se imade izdati „Njemačko-hrvatsko-slovenski riječnik tehničkog nazivlja“;

2. da imadu po tri člana svakog Društva sudjelovati kod glavne skupštine bratskog društva s potpunim pravom zastupanja Društva, koje ih je izaslalo.

Iste je godine imalo zagrebačko Društvo posjetiti bratska Društva u Beogradu i Sofiji, no zbog krvave borbe, koja je na Balkanu otpočela za oslobođenje južnoslavenskih naroda, nije ova namjera izvršena.

Prije nego što je otpočeo rat na Balkanu, priredio je Jugoslavenski Umetnički Savez „Lada“ u IV. jugoslavenskoj izložbi „Prvu jugoslavensku arhitektonsku izložbu“ u Beogradu. U ovoj je izložbi sudjelovao velik broj članova zagrebačkog Društva. Konačno treba zabilježiti, da su tokom poslovne godine inženjeri kemije osnovali „Društveni ljudbeni odsjek“.

U godini 1913. bilježe izvještaji društvene uprave naročitu agilnost kemijskog i arhitektonskog društvenog odsjeka. Nadalje treba napomenuti posjetu članova zagrebačkog Društva kolegama u Ljubljani.

I ako Društvo nije uspjelo da pospješi donošenje naredbe za uređenje zemaljske tehničke službe, to je uspjelo, da je u Hrvatskom Saboru prihvaćeno gledište Društva, da se zemaljska građevna uprava ne cijepa.

Kao uspjeh bilježi društvena uprava i simpatičan prijem predstavke, koju je Društvo uputilo gradonačelniku i Grad. Zastupstvu grada Zagreba, kojom se traži izrada novog građevnog reda, regulatorne osnove i priremenih ustanova u pogledu građevnog reda za glavni grad Zagreb.

„Vijesti“ dobile su novi naslov „Inženjer“. Interesantno je da se zabilježi, kako društvena uprava u svom izvještaju od 25. marta 1914. popračuje ovu promjenu u nazivu društvenog glasila. U izvještaju se kaže: „Ovaj naslov, koji je sada zajednički i hrvatski i slovenački, omogućiti se odsele zainteresovanje slovenskih oglasnika. Napuštajući dosadani naziv »inžinir«, koji je bio loš, poprimili smo valjan naziv »inženjers«, kojim se Srbi već odavna služe, te tako imademo svi Jugoslaveni isti izraz »inženjer« za oznaku našeg staleža.“

Završujući prikazivanje ovog drugog perioda društvenog rada, t. j. u vremenu poslije proslave 25-godišnjice do Svjetskog Rata, potrebno je, da se kao karakteristično za ispravno nacionalno shvaćanje našeg društva u predvečerje krvavog kola, koje se spremalo u Evropi, iznese doslovno završetak izvještaja upravnog odbora u poslovnoj godini 1913/14, a koji je glasio:

„Osvnemo li se na ovo ovdje nabrojeno djelovanje našeg društva, da ga ocijenimo, valja ponajprije ustanoviti nesumnjiv napredak, nu vrlo čedan, a ispitujuć uzroke, koji su priječili snažniji napredak našeg društva u

minulog poslovnoj godini, dolazimo do spoznaje, da su prevladavale iste prilike, koje su paralizovale općenići napredak u domovini. Nesigurnost međunarodnog ravnovesja i štetne posljedice monarkijske politike spram odlučnih događaja u životu naše braće na Balkanu, bile su donijele u hrvatsko naše područje tešku gospodarstvenu krizu, koja je bila zasegla u sve grane privrede i narodnog života, prijetec na časove kobnim i pogubnim razvojem prilika. Uz ove velike nepogodnosti djelovalo je depresivno i beznažno neustavno stanje u Hrvatskoj, te se je tek pod jesen razbistrilo obzorje nad domovinom, a u taj je čas tek opet uskrsnula posvuda u nas volja i energija, da poradimo.

Sve ovo našlo je u našem Društvu odraza kao u zrcalu; sva nastojanja uprave, da bi se u društvu podigao veći interes bud za našu znanost, za naš stališ i njegove težnje i želje, bud za društvenost unutar našeg kola, ostala su slaba uspjeha; tek pod jesen nastala je — gotovo bez inicijative i mnogog utjecaja društvene uprave — odlučna volja za intenzivniji rad na svakom polju društvenog života. Bit će možda dobro, budemo li ovdje spomenuli i još jednu činjenicu, koja u velikoj mjeri otežava društveni naš rad. U nas imade na sve strane kulturna rada, a zađemo li ma u koje središte takova rada, naći ćemo svagdje na radu naše drugove. Ako ovo i jest za nas ponosna pojava, da se bez naših ljudi i mimo njih gotovo ne može ni zamisliti nijedan rodoljubni, prosvjetni ili privredni rad u domovini, to opet odatle proizlazi po sām rad u društvu manje povoljna posljedica, jer se tako oduzimlju društvenom radu intelektualne i radne jedinice. Trebalo bi, da svaki nas poradi svagdje i na svakom polju otadžbeničkog rada na uhar i ponos našeg stališa, tako će biti olakšan pojedinim našim drugovima rad u društvu i izvan njega.

Eto zato, ma nijesmo u minulog godini pokročili onako snažno naprijed — kako je to u nas volja a rekli bismo i običaj — moramo ipak sa zadovoljstvom ustanoviti, da smo sretno prošli ovo kobno razdoblje, što nam jača nađu i podaje jamstvo, da će naše društvo pod povoljnijim prilikama i opet snažno poći naprijed na točno određenom svojem putu.

PERIOD SVJETSKOG RATA 1914 –1918

DRUŠTVENI rad tekao je pravilno sve do jula 1914., kada je buknuo krvavi Svjetski Rat, koji je naš narod pratio sa zebnjom i nadom, očekujući sa njegovim završetkom ostvarenje svojih ideala za samostalnošću i ujedinjenjem cijele nacije u vlastitoj državi. U cilju zaštite staleških interesa Društvo je nastojalo da poluči izmjenu banske naredbe broj III. C. 1070-1911. o ovlaštenju civilnih inženjera, te je upravilo Zemaljskoj Vladi predstavku, kojom traži, da se ta naredba dokine i zamijeni savremenijom, a naročito, da se mjesto strogog praktičnog ispita uvede administrativni usmeni ispit, da se zagaranjuje autorsko pravo osnivanja, kao i da se zaštiti akademski naslov inženjer — „Ing“. Nitko u ono vrijeme nije mogao misliti, da će inženjeri i u svojoj vlastitoj državi morati nastaviti borbu za postizavanje istih ciljeva, za koje je vodilo borbu 1914. godine!

Osim toga je Društvo sudjelovalo kod pripreme raspisa natječaja za Strossmayerov spomenik i kod rasprave za gradnju velikog hotela u Zagrebu. Konačno je izradilo Društvo mnijenje o odgovornosti graditelja za nezgode kod gradnje i mnijenje o promjeni zakona za promicanje domaćih obrta.

Na redovitoj glavnoj skupštini „Društva inženjerjev“ u Ljubljani bilo je Društvo zastupano po trojici svojih članova. Iz uzajamnog rada niknuli su prvi počeci zajedničkog riječnika tehničke terminologije, te je izdana kao prilog „Inženjer-u“ obrada okna i prozora na hrvatsko-srpskom-slovenskom i njemačkom jeziku od Ing. Škaberne i Ing. Brozovića.

Glasiilo „Inženjer“ razvilo se u god. 1914. do znatne stručne visine, što se imade da zahvali saradnji obih društava.

Početakom Svjetskog Rata obustavljeno je jednom banskom naredbom djelovanje svih društava, pa tako i „Hrvatskog Društva Inžinira i Arhitekta“.

Godina 1905. bila je potpuno pasivna. Društvene prostorije preuzeo je Službeni Odbor za Ratnu Pripomoć.

Za Društvo bilo je za vrijeme rata od važnosti to, da je zakon od 11. oktobra 1914. o uređenju zemaljske tehničke službe proveden sa 1. januarom 1916. te je time rad Društva u tom pravcu završen sa punim uspjehom.

U godinama 1916. i 1917. preneseno je djelovanje Društva na Hrvatski odbor za pripremu javnih radova. Ovaj je Odbor imao zadatak da ustanovi modalitete, pod kojima bi se javni radovi pripremili za izgradnju, a čija bi provedba imala uslijediti iz rata.

U predsjedničko vijeće Odbora, u kojemu su bile zastupane osim Zemalj. Vlade i druge javne korporacije, bili su izabrani članovi Društva: Ing. *Ferić* kao prvi potpredsjednik, Arh. *Grahor* kao drugi potpredsjednik i Ing. *Brozović* kao tajnik.

Sveukupni rad bio je podijeljen u slijedeće radne skupine:

1. inženjerska radna skupina,
2. graditeljska radna skupina,
3. kulturno-tehnička radna skupina,
4. agrarno-gospodarska radna skupina,
5. obrtno-industrijska radna skupina,
6. finansijska radna skupina.

Sve radneskupine bile su sastavljene gotovo isključivo od članova Društva.

U ovim radnim skupinama izrađeni su slijedeći prijedlozi: prijedlog o razrešenju građevnih ugovora, da se omogućí dovršenje započetih gradnja.

Prijedlog da se olakša dobava šljunka i pijeska općenito, a naročito prijedlog o nabavi šljunka i kamena za ceste. Prijedlog o automobilskim prugama i malim željeznicama.

Predstavka Zemaljskoj Vladi glede temeljite reorganizacije zemaljske blagajne za osiguranje radnika protiv nezgode.

Predstavka glede osiguranja radnih sila za opekarsku industriju. Predstavka glede popravaka savskih nasipa i konačno prijedlog, da se osigura za tehničke i gospodarske potrebe jedan dio uskotračnih željeznica, koje su se nalazile u bojnim linijama.

O samom zgradarstvu i javnim radnjama sastavio se pregled za potrebe u zemlji, i to posebno za one, koje su prije rata započele — a uslijed rata prekinute, a posebno za one, koje su za izvedbu bilo priredene — a mogle bi se poslije rata odmah izvoditi.

Članovi, nezadovoljni sa prisilnom obustavom rada u Društvu, zatražili su na temelju pravila od Zemaljske Vlade, da se Društvu dozvoli rad, što je i uslijedilo dne 5. decembra 1917.

Prilike, koje je stvorio rat, izazvale su depresiju i umornost među članovima Društva, koji su smatrali da Društvo ne će moći u dogledno vrijeme polučiti nikakav pozitivan rezultat. No zdravi optimizam je prevladao, i veći dio članstva potpomognuo je društvenu upravu sa devizom „da se pristupi radu“.

Već na prvoj sjednici potaknuto je pitanje saniranja nedostataka naredbe, kojom se uređuje ovlaštenje civilnih inženjera, a odmah zatim i pitanje zaštite akademskog naslova „Ing“. U daljnjim sjednicama pretresalo je Društvo pitanje izvršavanja tehničke prakse po neovlaštenim osobama i pitanje osnutka samostalnog građevnog odsjeka kod Grad. Poglavarstva.

Na poziv Zemaljske Vlade izrađeno je mnijenje o osnovi zakona o Hrv.-slav.-dalm. Geodetskom Uredu. Pitanje osnutka Visoke Tehničke Škole u Zagrebu raspravljalo je Društvo kroz cijeli jedan period konstantno i sistematski, dijelom u odborskim sjednicama, a dijelom u specijalnim pododborima. O prvobitnoj osnovi glede Tehničke Visoke Škole dalo je svoje stručno mišljenje u predstavi Zemaljskoj Vladi.

U to su se počele prilike u javnom životu razvijati velikom brzinom. Dan za danom donosio je nova iznenađenja, sve dok nije nastupio historijski dan 29. listopada 1918. Događaji tog dana zabilježili su u životu našeg Društva, kao uopće u životu našeg naroda, početak nove epohe.

RAD DRUŠTVA OD UJEDINJENJA DO DANAS

UOPĆEM oduševljenju, koje je 29. oktobra 1918. izazvao u narodu, prenulo se i Društvo te pojačalo svoju agilnost u radu. Društvo je odmah najavilo Narodnom Vijeću, da stavlja svoje odnosne sile svojih članova u službu Domovine, i od tada su još brojnije posjećivane sjednice, na kojima su pretresana mnoga važna pitanja, kao osiguranje ugljena za željeznicu — uzdržavanje saobraćaja i slično.

Društvo je od svojih članova ubralo narodni porez u iznosu od 2000 K.

Potaknuto je i raspravljano pitanje dobave jeftinog građevnog materijala, koja je akcija došla do izražaja u zadruzi građevnih poduzetnika za nabavu i proizvodnju građevnog materijala.

Oslobođenje ostvarilo je konačno i nastojanja Društva za osnutak Visoke Tehničke Škole u Zagrebu. Dne 10. XII. 1918. izašla je naredba Povjereničkog Vijeća, kojom se ustreja Visoka Tehnička Škola u Zagrebu sa 6 odjela i 3 tečaja. Društvu je povjerena izrada naučne osnove. Na ovoj je osnovi radio specijalni odbor Društva, u kojem su saradivali gg. Ing. *Riesner*, Ing. *Baldauf*, Arh. *Šen*, Ing. *P. Horvat*, Ing. *Đ. Horvat*, Dr. Ing. *Hanaman*, Ing. *Košak*, Ing. *Čalogović*, Ing. *Ferić*, Ing. *Birač* i Ing. *Brozović*.

U mjesecu novembru sastavilo je Društvo predstavku glede osnutka Povjereništva za javne radove.

U decembru izabran je odbor dvanaestorice, koji je imao zadatak da prikupi sve podatke i pomagala za sastav osnove o reorganizaciji tehničke službe. U ovom su odboru saradivali gg. Ing. i Arh. *Čubelić*, *Fantoni*,

Ferić, Đ. Horvat, Ivanović, Juričić, Lapaine, Pilar, Prister, Šen, Vukajlović i Brozović. Ova je osnova bila predana Ministarstvu, a ujedno je bila otposlana bratskim društvima u Beogradu, Ljubljani i Zadru sa zamolbom, da se pridruže stanovitu zagrebačkog Društva.

Sav javni život kretao se je u znaku Ujedinjenja, pa je i Hrvatsko Društvo Inžinira i Arhitekta u Zagrebu, oslanjajući se na jednodušnu želju članstva, preuzelo kod ostvarivanja ideje Ujedinjenja za inženjerska udruženja u Državi inijacitivu i vodeću ulogu. U sredini zagrebačkog Društva polaže se polovinom 1919. godine temelj zgradi Ujedinjenja sastankom delegata svih pokrajinskih inženjerskih društava, a kratko vrijeme iza toga izdan je i prvi broj zajedničkog glasila „Tehnički List”. Uz živu saradnju iz svih krajeva današnje države ostvaruje se dne 27. i 28. septembra 1919. u Beogradu ideja Ujedinjenja — sva pokrajinska inženjerska udruženja stapaju se u „Udruženje Jugoslavenskih Inženjera i Arhitekata”. Udruženje Jugoslavenskih Inženjera i Arhitekata je prema tome *prvo udruženje u Državi*, koje je konsekventno provelo nacionalnu ideju u svojoj sredini.

Udruženje je tokom godine 1919. uzelo u ocjenu uredbu o ustrojstvu Ministarstva Građevina i Ministarstva Poljoprivrede i Voda, jer je smatralo ispravno rješenje ovih pitanja jednim od prvih zadataka Udruženja.

Osim toga je na poticaj Uprave grada Zagreba raspravljeno željezničko pitanje, koja je rasprava izazvala među članovima i javnošću veliku pažnju.

Udruženje je sudjelovalo u anketama o svim pitanjima, koja su u vezi sa tehnikom i koja su od općeg javnog interesa. Napose treba istaknuti odbor za ocjenu regulatorne osnove za izgradnju Sajmišta, u kojem su Udruženje zastupali gg. Ing. i Arh. Šen i Gentskov, i komisija za rješenje pitanja željezničke politike, u koju je Udruženje delegiralo g. Ing. Franiča.

Rad Društva u poslovnoj godini 1920. bio je dosta živahan i opsežan kako u raspravljanju staleških pitanja, tako i u tehničko-stručnom pogledu.

Na nekoliko odborskih sjednica uređen je i konačno prihvaćen statut za stipendiju, koju je U. J. I. i A. Sekcija Zagreb iz prikupljenih sredstava imala podijeliti jednom slušaču Tehničke Visoke Škole.

Osim toga se radilo na izradi nove osnove naredbe za civilno-ovlaštene inženjere. Na ovome su pitanju saradivali gg. Ing. i Arh. Dragić, Rieszner, Šen, Carnelutti i Lancoš.

Na poziv Zbora Liječnika prisustvovao je u ime U. J. I. i A. Sekcije Zagreb Arh. Kovačić anketi za podizanje higijenskih stanova.

Odbor Tehničke Terminologije radio je pod vodstvom Arh. Jušića i Ing. Brozovića kraj nepovoljnih materijalnih okolnosti vrlo agilno i izdao više svezaka terminologije.

Rad u poslovnoj godini 1921. bio je u glavnom posvećen staleškim pitanjima.

Na predstavku Udruženja u pogledu sastava Građevinskog Saveta u Beogradu uvažilo je Ministarstvo Građevina traženje Udruženja i naredilo, da u Građevinski Savet mogu biti imenovana samo ona lica sa stanom u Beogradu, koja su ujedno članovi Udruženja Jugoslavenskih Inženjera i Arhitekta.

Ujedno je Ministarstvima predana predstava glede izjednačenja beriva inženjera i arhitekta u državnoj službi odnosno glede inženjerskog doplatka.

Radi zaštite naših državljana protestovalo se putem Glavne Uprave povodom raspisa Ministarstva Građevina, kojim se pozivaju strani državljani u državnu službu.

Ministarstvo je odgovorilo, da time nisu isključeni interesenti Jugoslaveni, koji zadržavaju prednost, a sam raspis da je usljedio, jer su mnogi inženjeri Jugoslaveni napustili državnu službu.

Na nacrtu ustava za Inženjerske Komore izabran je specijalan odbor, u kojemu su zarađivali gg. Ing. i Arh. Juričić, Rieszner, Horvat, Brozović, Jušić, Šen, Podhorsky i Carnelutti. Odbor je svoj rad uspješno završio.

Sekcija je na zamolbu Trgovačko-Obrtničke Komore u Zagrebu bila zastupana na anketi glede maksimiranja cijena građevnom materijalu.

Osim toga je diskutovano vrlo opširno o potrebi investicije američanskog kapitala u našoj zemlji kao i o reorganizaciji Tehničke Visoke Škole i pretvaranja iste u Fakultet.

Ponovno je učinjena predstava Gradskom Poglavarstvu u Zagrebu, u kojoj se traži raspis natječaja za regulatornu osnovu grada Zagreba kao i za izradu savremenijeg građevnog reda za grad Zagreb.

U stvari izgradnje današnjeg hotela „Espalade” predloženo je D. D. za izgradnju svratišta i kupališta u Zagrebu, da se raspiše idejni natječaj.

U ovoj je godini postignut ujedno i prvi uspjeh u pogledu gradnje društvenog Doma. Na tom polju stekao si je osobitih zasluga predsjednik sadašnjeg odbora Ing. *Juričić* i član odbora Ing. *Vajda*, šef Gradskog Građevnog Ureda, kojima treba u prvom redu zahvaliti, da je Gradsko Poglavarstvo u Zagrebu odstupilo besplatno gradilište od 254^m na Sajmištu uz uvjet, da se u određenom roku izgradi društveni Dom.

Godine 1922. unijeli su mnogo života u rad U. J. I. i A. Sekcija Zagreb mlađi kolege, specijalno elektro-tehničari i strojari, koji su među ostalim uredili i biblioteku Sekcije.

Na tehničkoj terminologiji radilo se vrlo agilno. Odbor Tehničke Terminologije izdao je kao prilog „Tehničkog Lista” od 1. XI. 1920. do konca godine 1922. 45 sveske građe i to: 22 sveske građe Ing. *Žike Dimitrijevića*, a 21 svesku građe zagrebačkog odbora. Zbog financijskih poteškoća odustalo se od prvobitnog načina izdavanja građe za terminologiju, te je odlučeno izdavanje u sveskama po strukama, te se kao prva sveska imala izdati „Elektrotehnika”, jer se očekivalo, da bi ta sveska zbog velikog interesovanja u javnosti našla dobru prođu.

Zbog velikog priliva stranih stručnih sila — diplomiranih, a još više nediplomiranih — u našu državu proizvede su prve mjere i intervencije, da se tome stane na put.

Ponovno su prerađene osnove Zakona o ovlaštenim inženjerima i arhitektima kao i Zakona o Inženjerskim Komorama. Nadalje je izrađen „Normativ za radove inženjera i arhitekta”, koji je predan zagrebačkoj Građevinskoj Direkciji na prihvata.

Na temelju banskih naredaba III/c-1070 od 1911. i LII/c-1615 od 1915. zamoljene su sve nadležne vlasti, da progone svaku zloupotrebu

naslova „Ing.” i „Arh.”. S tim u vezi pokrenuto je ponovno pitanje ne opravdane invazije stranih inženjera i nazovi inženjera u našu državu, te je zamoljena Trgovačko-Obrtnička Komora, da svaku zamolbu za dozvolu zaposlenja stranca tehničara pošalje na mišljenje Sekcije.

Povodom obnarodovanja Zakona o podjeli zemlje na Oblasti preduzeta je intervencija, da se ne dira u samostalnost tehničke službe, te da se inženjeri u svom stručnom radu ne podređuju juristima.

Pravilnik za polaganje državnog ispita naišao je u Sekciju zbog svoje reakcionarnosti i nelogičnosti na jednodušnu osudu, te je povodom toga Sekcija izradila predlog za novi Pravilnik i zatražila od Glavne Uprave, da taj kao predlog Udruženja dostavi na nadležno mjesto. Na žalost, usprkos mnogokratnih intervencija još ni danas nije usvojeno gledište Udruženja, te je Pravilnik ostao i nadalje na snazi, da izaziva dnevne proteste protiv njegovih odredaba.

Važno je zabilježiti, da je akcija Udruženja za sređivanje saobraćaja i gradnje željeznica povodom Blairvog zajma potpuno uspjela. Održana je konferencija 5. i 7. augusta 1922., na kojoj su Sekciju Zagreb zastupala 7 delegata i 2 zamjenika (referenti Sekcije bili su Ing. *Alačević* i Ing. *Turkalj*). Na toj konferenciji prihvaćene rezolucije naišle su u javnosti i u privrednim krugovima na živahan interes i jednodušno odobravanje.

S tim u vezi Sekcija je dala odboru za gradnju bjelokranjske željeznice svoje mišljenje o gradnji te željeznice.

Osim toga je Sekcija radila još i na slijedećim pitanjima: o mogućnosti direktnog spoja Bakra na prugu Zagreb—Rijeka, o konzorciju sa Italijom za luke Rijeka—Baroš, o reorganizaciji tehničkih visokih škola, o građevnom redu i o osnovi zakona o autorskom pravu.

Godine 1923. napredovalo se u pitanju zaštite staleških interesa u toliko, što je Inspekcija Rada odnosno Ministarstvo Socijalne Politike zvanično tražilo za svaki pojedini slučaj zaposlenja stranca tehničkog stručnjaka mišljenje Sekcije. Da bude kontrola domaćih neuposlenih sila a i stranaca što efikasnija, uvelo se vođenje naročitog katastra.

Povodom naredbe Ministarstva Građevina, kojom se je tražilo, da ovlašten inženjeri polažu strogi geometarski ispit, uložen je oštar protest, koji je uspio, te je za inženjere zadržan samo administrativni ispit.

Tokom godine raspravljalo se češće o potpisivanju tehničkih elaborata po neovlaštenim licima, o povredi prava upotrebe titule „Ing” i o određivanju djelokruga ovlaštenih inženjera i arhitekta.

Stručna mnijenja data su: o projektu palače „Prve Hrvatske Štedionice” na Sušaku, o izgradnji dvorišne zgrade Središnjeg Ureda za Osiguranje Radnika u Zagrebu (da li se osnova podudara sa građ. propisima) i o standardizaciji proizvoda industrije.

Svoje predstavnike delegirala je Sekcija na pojedina traženja u slijedeće odbore odnosno ankete: u anketu za procjenu radova na željezničkoj pruzi Vardište—Šargan, u jury za raspis natječaja za palaču Središnjeg Ureda za Osiguranje Radnika u Zagrebu i u anketu za preuređenje okolice Plitvičkih Jezera.

Članovi Sekcije osnovali su „Akademiju Rada”, kojoj je Sekcija za njezin rad stavila svoje prostorije na raspolaganje.

Od naročite je važnosti za rad Sekcije Osnutak Tehničkog Obraničkog Suda, koji je zadovoljio veliku potrebu tehničko-privrednih krugova.

Najvažniji događaj poslovne god. 1924. je osnutak Inženjerske Komore, koja je predstavljala jedan od najvažnijih ciljeva, za kojim je u zaštiti staleških interesa težilo članstvo Sekcije Zagreb. Osim toga pristupilo se regulisanju položaja civilno-ovlaštenih inženjera i arhitekta kao i izdavanju honorarnih odredaba za područje cijele države. Privremeno je do konstituisanja Komore preuzela Sekcija Uredbom predviđene funkcije Komore i u tu je svrhu izabran tako zvani Komorski Odbor, kojemu su na čelu bili predsjednik i tajnik Sekcije. Taj je Odbor izvršio veliki dio rada oko saobraženja starih ovlaštenja novoj Uredbi. Kad je taj rad završen, pristupilo se dne 22. februara t. g. konstituisanju Zagrebačke Inženjerske Komore.

God. 1924. obavila je Sekcija velik rad u vezi sa pitanjem uposlanja

stranih tehničkih sila u našoj državi, jer je raspravila detaljno 75 takovih slučajeva odnosno molba, koje je dobila na mišljenje od Inspekcije Rada.

U cilju zaštite interesa inženjera državnih službenika izradila je Sekcija dva memoranduma, od kojih je u jednome obrađen opći činovnički zakon, a u drugom zakon o državnom saobraćajnom osoblju.

Tehnički Obranički Sud je kao najmlađa ustanova Sekcije Zagreb u toj godini vrlo uspješno poslovao.

Izabrani članovi Sekcije Zagreb saradivali su kao jurori u ocjenjivačkim sudovima prigodom natječaja za gradnju palate Ministarstva Finansija u Beogradu i za regulatorni plan grada Splita. Osim toga je Sekcija dala mišljenje na poziv Direkcije Državnih Željeznica u Zagrebu o projektima za prijamnu zgradu na Sušaku.

Od važnosti je činjenica, da je Sekciji Zagreb i kraj pomanjkanja pomoći sa strane Kr. Vlade uspjelo omogućiti sudjelovanje predstavnika Sekcije, odnosno čitavog Udruženja na Svjetskoj Konferenciji o Pogonskim Snagama u Londonu kao i na Kongresu Masarykove Akademije Rada. U Londonu zastupali su Sekciju i Udruženje gg. Ing. *Jelić*, *Kürschner*, *Žepić* i *Prikrič*, a u Pragu gg. Arh. *Pilar* i *Jušić*. Za Kongres u Londonu pripremili su vrlo uspješni referat o pogonskim snagama naše države gg. Ing. *Prikrič* i Ing. *Kürschner*. Predsjednik delegacije Sekcije Zagreb Ing. *Jelić* izabran je tom zgodom u permanentni odbor Svjetske Konferencije Pogonskih Snaga.

Tokom godine 1925. preuzela je Zagrebačka Inženjerska Komora veći dio poslova oko zaštite čisto staleških interesa inženjerskog staleža u svoj djelokrug. No neodvisno od toga Sekcija je rad na tom polju nastavila zajednički i u sporazumu sa Zagrebačkom Inženjerskom Komorom.

U svrhu što efikasnijeg sprečavanja nepovlasne upotrebe titule „Ing” izrađena je u Sekciji zakonska osnova, koja je i prihvaćena bila od ostalih Sekcija, te potom predana Ministarstvu Građevina.

U krilu Sekcije raspravljena su mnoga stručna pitanja, od kojih su najvažnija:

1. O regulaciji Plitvičkih Jezera dala je Sekcija svoje mišljenje i razradila (Ing. *Setinski* i Ing. *Gabric*) zakonsku osnovu o zaštiti Plitvičkih Jezera.

2. O osnovi Zakona o iskorištavanju vodenih snaga. Sekcija je zbacila vladin projekt kao nepodesan i izradila protupredloge.

3. O onečišćavanju savskog pijeska otpacima uglja iz Trbovlja.

4. O srednjoj tehničkoj nastavi.

5. O unapređivanju građevne djelatnosti, o čemu je po predlogu Ing. *Panjkovića* prihvaćen jedan zakonski predlog, koji na žalost nije došao u cijelosti do ostvarenja.

Na poziv zagrebačkog Gradskog Poglavarstva delegirala je Sekcija svoje predstavnike Ing. *Gabrica* i *Horvata* u Odbor, koji je imao odrediti dostojno i sa arhitektonskog gledišta ispravno mjesto za smještenje Strossmayerovog spomenika.

Na željezničko-tehničkom kongresu u Berlinu zastupali su Sekciju gg. Ing. *Mattes*, *Žakić* i *Mondecar*.

U godini 1926. raspravljena su na više sastanaka slijedeća pitanja:

1. O regulaciji Dolca, o kojoj se je diskutovalo u vezi sa izgradnjom tržnice na dva društvena sastanka.

2. O regulaciji Save, sa uvodnim predavanjem Ing. *Maksimova*, načelnika Ministarstva Poljoprivrede i Voda, koji je u svom referatu iznio važne momente, a poglavito o razmjerno malim troškovima za uređenje plovnosti Save i za izgradnju riječne luke u Zagrebu.

3. O praktičnoj izobrazbi strojarских inženjera s obzirom na domaću drvnu industriju, sa uvodnim referatom Ing. *Deutscha*.

4. O izgradnji hidroelektrične centrale u Krškom. Specijalan sekcijski odbor je na temelju detaljnih studija izradio po tom predmetu opširno i obrazloženo mišljenje Sekcije, koje je predano zagrebačkom Gradskom Poglavarstvu.

Na sekcionalnom sastanku Svjetske Konferencije Pogonskih Snaga u Bazelu bila je Sekcija zastupana po Ing. *Saviću*, a Ing. *Prikril* izradio

je za taj sastanak referat o saradnji hidroelektrične centrale Fala sa kalorij-skom centralom Trbovlja.

Prije završetka ovog prikaza treba napomenuti, da u isti nije zbog ograničenog prostora detaljnije registriran interan rad Sekcije, preparatorni rad klubova i veliki broj stručnih predavanja i ekskurzija. Zabilježeni su samo rezultati rada i momenti od trajnog i općeg interesa, da bude budućoj generaciji moguće ocijeniti po rezultatima tog rada napore prošle i sadanje generacije za kulturni i tehnički napredak države kao i za ugled inženjerskog staleža!

Gospodo kolege!

NA POČETKU poslovne godine brojila je Sekcija 448 članova. Novih je pridobilo 52, brisano na temelju člana 16 b „Ustava” 16, umrlo 4, istupilo 8, a predano drugim Sekcijama 2 člana. Danas broji Sekcija ukupno 460 članova, te je broj prema onome od lane porasao za cca. 3%.

Upravni je Odbor tokom minule godine radio vrlo intenzivno, te je održao 17 redovitih odborskih sjednica. Osim toga pretresala su se neka pitanja važnijeg karaktera na 5 društvena sastanka; održao se jedan protestni zbor i jedna izvanredna glavna skupština.

Tokom godine osnovao se jedan novi klub u krilu Sekcije: „Klub Kemičara.” Potreba se ovog stručnog kluba jako osjećala, stoga je Upravni Odbor Sekcije osnivanje ovog kluba pozdravio sa velikim zadovoljstvom. Osim ovog kluba, te agilnih klubova: kluba strojara i elektrotehničara te kluba arhitekata, potrebno bi bilo da se što skorije obrazuje klub građevinskih inženjera se potrebnim brojem podsekcija. Time bi se Upravni Odbor odteretio od diskusija o specijalnim pitanjima građevinske struke, koja se vrlo često pojavljuju pred Sekcijom.

Sekcija je minule godine organizovala zasjedanje Fédération des ingénieurs slaves (FIS-a) i Glavnu Godišnju Skupštinu Udruženja. Uspjeh obilil kongresa, koji je ovisio od znatnih priprema i precizne organizacije, može da potpuno zadovolji Sekciju Zagreb.

Ekonomske prilike naše države nijesu se u glavnom promijenile od lane, i ako se opaža tendencija ka konsolidaciji. Naš stalež, kao stalež najovisniji o čvrstim principima ekonomije i progresa civilizacije, najjače

trpi zbog nesređenih ekonomskih prilika. Inženjer je stvaralac — taj se smisao krije i u nazivu njegovog imena. Stvarati pak — konstruirati, moguće je samo u konsolidovanim odnosima. „American Association of Engineers” u Chicagu sasvim je ispravno shvatila ulogu, koju imaju inženjeri cijelog Svijeta, da preuzmu vodstvo oko moralne i materijalne kulture.

U tu je svrhu potrebna uska tehnička saradnja svih inženjera Svijeta, da im se prizna primarno značenje i važnost za kulturu čovječanstva i da im se dade dolična nagrada i u materijalnom pogledu. Naše Udruženje odazvalo se pozivu američkih kolega, koji u krajnjoj konsekvenciji traži svjetsku organizaciju inženjera.

Naša domovina treba ogromnog rada i napora decenijama, da dosegne stupanj tehničkog savršenstva sretnijih naroda. Sekcija je tačno shvatila važnost svoje misije u tom smislu, te je obrađivala interne tehničke probleme naše države. Osobito su obrađena slijedeća pitanja:

- O našoj željezničkoj mreži (*Alačević i Senjanović*),
- O ulozu inženjera o današnjem društvu (*Šaj*)
- O građenju i održavanju modernih puteva (*Šimić, Uršić, Ferić*).
- Projekat građevinskog zakona (*Stiasni, Gabrić*)
- O elektrifikaciji zemlje (*Kürschner, Ribić*),
- O iskorišćivanju vodenih snaga (*Prikriil, Šaj, Žepić*),
- Jedinstveni propisi za beton (*Dr. Kušević*)
- O osnivanju Nacionalnog Komiteta Rada (*Jusić*)
- Pitanje privatne prakse inženjera u državnoj i samoupravnoj službi (*Dragić i Mandecar*).
- O zaštiti titule „Ing.” (*Žakić*).

Referenti Sekcije Zagreb saradivali su vrlo aktivno u pododborima prigodom Glavne godišnje skupštine čitavog Udruženja u Zagrebu, kod donošenja rezolucija o tim pitanjima.

Osim toga delegirala je Sekcija Zagreb na konferenciju u Ministarstvu Saobraćaja o komercijalizaciji državnih željeznica kao svog predstavnika

kol. *Jelića*, a sudjelovala je i na anketi Velikog Župana zagrebačke oblasti o uređenju cesta na teritoriju zagrebačke oblasti.

Sekcija Zagreb je na zamolbu Zagrebačkog Oblasnog Odbora izradila predlog o raspodjeli cesta na oblasne i sreske, a ujedno je izradila opsežan memorandum na Ministarstvo Građevina u pogledu državnih cesta i potrebnih finansijskih sredstava za održavanje oblasnih cesta.

Po traženju Ministarstva Poljoprivrede i Voda izradila je elaborat o „Uredbi o iskorištavanju vodenih snaga“, a na molbu Trgovačko-Obrtničke Komore u Zagrebu zauzela je stanovište u stvari „Nacrta uzanca za izradu odnosno prodaju građevno-stolarskih radova“ i naglasila svoju gotovost, da u ovom i svim sličnim pitanjima saraduje sa svim zainteresiranim korporacijama.

Za lokalne potrebe glavnog grada Zagreba zainteresovala se Sekcija osobito putem arhitektskog svog kluba, i to napose prigodom izrade svojeg stanovišta o regulatornoj osnovi za grad Zagreb te prigodom debate o pitanju podizanja zagrebačke klaunice.

Na žalost, protivno praksi, koju je zavelo Poglavarstvo grada Zagreba još od postanka ovog Udruženja prije 50 godina, izbjegavaju u novije vrijeme odgovorni faktori grada Zagreba u svim komunalnim pitanjima tehničke prirode, da se u interesu grada Zagreba koriste stručnom saradnjom i savjetovanjem naše Sekcije, koja je uvijek velik dio svog nastojanja ne-sebično posvećivala zdravom i tehnički-modernom napretku grada Zagreba.

Po uzoru Amerikanaca, koji su svojom taylorizacijom u industriji postigli odlične rezultate, otpočela je kod svih naprednih naroda Evrope uspješna primjena naučne organizacije rada na sva područja rada. U nastojanju, da se u interesu savremenog ekonomskog napretka naše države presade korisni rezultati naučne organizacije rada u našu domovinu, Sekcija Zagreb je osnovala Jugoslavenski Narodni Komitet za Naučnu Organizaciju Rada, kojemu je glavni zadatak da pobuđuje i koordinira proučavanja i primjenu naučne organizacije rada u svim granama ljudske djelatnosti. Privremenu upravu ovoga Komiteta sačinjavaju predsjednik i I. tajnik

Sekcije Zagreb, a izvjestiteljem Komiteta izabran je kolega *Jusić*, koji si je stekao najvećih zasluga oko propagande naučne organizacije rada u našoj državi. U svrhu propagande za naučnu organizaciju rada održao je u društvenim prostorijama Sekcije Zagreb uspješno predavanje *Paul Devinat*, direktor internacionalnog instituta za naučnu organizaciju rada u Ženevi.

Na III. Međunarodnom kongresu za naučnu organizaciju rada u Rimu sudjelovali su kao predstavnici Udruženja i Sekcije kol. *Jusić*, *Mattes* i *Pilar*.

Jednako se Sekcija odazvala pozivu „Hemijskog Društva“ prigodom proslave 100-godišnjice Berthelota, na kojoj su Sekciju zastupali kol. *Stipetić* i *Aleksander*.

Za tehničku didaktiku pokazala je Sekcija svoje shvatanje time, što je kod Ministarstva Prosvjete putem Glavne Uprave Udruženja izradila, da se u srednjim školama pokloni dolična važnost realnim predmetima.

Kad su se pak promijele glasine o ukidanju Tehničkog Fakulteta na Sveučilištu u Zagrebu, sazvala je Sekcija protestni zbor, da upozori nadležne vlasti na dalekosežnost ovakovog postupka, koji bi značio ukidanje tečevine, od koje cijela nacija crpe moralnu korist.

Za tehničku terminologiju, koja je svakako osnov nacionalnoj tehničkoj didaktici, zauzelo se Udruženje kod nadležnih faktora napose s prijedlogom, da se otkupi grada za tehnološki riječnik pokojnog kolege *Steve Bukla*, koja predstavlja veliku vrijednost za našu tehničku terminologiju, jer je pok. Bukl sabirao riječi direktno u narodu.

U tom nastojanju valja zabilježiti znatan uspjeh, jer je uspješno zainteresovati Ministarstvo Trgovine i Industrije za ovu građu, te će tako to djelo biti spašeno našem narodu.

U pitanju normalizacije, tipizacije i unifikacije tehničke proizvodnje stala je Sekcija na stanovište, da se za sada za pojedine grane industrije, zbog nerazvijene a djelomično i pomanjkanja vlastite industrije, prerade norme naprednijih država, i to u pojedinim strukama norme onih država, sa kojima imade naša država u odnosnoj grani industrije najrazvijenije poslovne veze. Naglašeno je osim toga, da treba kod toga uzeti osobito u

obzir normalizaciju slavenskih naroda tamo, gdje takova kao primjerice u Čehoslovačkoj postoji.

Najuže staleške interese zaštićivala je Sekcija napose prigodom raznih raspisa gradnja i natječaja, a zatim i nastojanjem da profesori srednjih tehničkih škola dobiju ovlaštenje, što je konačno i uspjelo.

Idući sa stanovišta, da inženjerima pripada mjesto u svakoj privrednoj korporaciji, zauzela se Sekcija živo, da inženjeri uđu u „Privredni Savet“. Na traženje pojedinih članova preduzela se kod Ministarstva Prosvjete intervencija, da se svršenim slušačima „Akademie der bildenden Künste“ u Beču u našoj državi prizna rang svršenih fakultetlija.

Kod Ministarstva Saobraćaja postignute su povlastice vožnje za članove Udruženja.

Protiv odluke Velikog Župana Zagrebačke Oblasti žalila se Sekcija u cilju obrane staleških interesa, jer se tom odlukom Velikog Župana smanjila kompetencija inženjera kod povjerenstva za motorna vozila. U više navrata istupila je Sekcija protiv samozvanih nosilaca titule „Ing“ sa uspjehom, polučivši, da se isti kazne.

Kod toga je Sekcija radila sporazumno sa Zagrebačkom Inženjerskom Komorom, koja kao poluoficijelna institucija može odlučnije nastupati u ovim pitanjima.

Od priredaba Sekcije valja naročito podvući izložbu čehoslovačke sremene arhitekture pod pokroviteljstvom g. Arh. *Vjekoslava Heinczela*, načelnika slob. i kr. grada Zagreba, održanu u Umjetničkom Paviljonu od 17./III.—1./IV. o. g., koja je veoma dobro uspjela i koju je posjetilo oko 600 posjetilaca.

Tehnički Obranički Sud riješio je oveći broj sporova i redigirao je novi pravilnik T. O. S., koji će biti poslan na potvrdu Ministarstvu Pravde. O radu T. O. S. će detaljnije izvjestiti Uprava Tehničkog Obraničkog Suda.

U ovoj poslovnoj godini ispunile su se davne želje i nastojanja zagrebačkih inženjera, jer se konačno Sekcija Zagreb preselila u nove svoje vlastite društvene prostorije, koje su vrlo udobne i lijepo uređene.

U novom domu Sekcije priredio je Klub strojara i elektrotehničara kao i specijalni zabavni pododbor Sekcije nekoliko veoma uspješnih društvenih večeri, kojima je svrha da se ojača društveni život. Prigodom priredbe „Prosvjetnog Saveza“ u Zagrebu delegirala je Sekcija kao svoga zastupnika kol. *Prikrila*.

Djelatnost pojedinih klubova bila je minule godine veoma intenzivna, o čemu će biti podnešen referat u klubskim izvještajima. Klub Strojara i Elektrotehničara priredio je i više predavanja i ekskurzija, a osim toga je uveo večeri stručnih diskusija.

Osim toga je i Uprava Sekcije priredila ova predavanja:

1. Ing. *Evert Aulin*: O elektronskoj cijevi,
2. Dr. Ing. *Ante Franković*: O teoriji turbina sa stanovišta hidrauličara.

Sekcija je održavala žive veze sa Glavnom Upravom i ostalim bratskim Sekcijama, sa Inženjerskom Komorom u Zagrebu, sa Trgovačko Obrtničkom Komorom, Udruženjem Graditelja, Društvom Umjetnika i svim inostranim, a naročito slavenskim inženjerskim udruženjima.

Od „Udruženja Slušača Tehničkog Fakulteta“ u Zagrebu kupila je Sekcija kolekciju skripata predavanja na zagrebačkom Tehničkom Fakultetu, u cilju da potpomogne ovo mlado i agilno Udruženje.

Na sjednicama Glavne Uprave bila je Sekcija zastupana. Na žalost su ove godine održane svega samo 2 plenarne sjednice Glavne Uprave. S tim u vezi treba istaknuti, da je još otvoreno pitanje izvršenja zaključaka sa prošlogodišnje Glavne Godišnje Skupštine u Zagrebu, jer uža Glavna Uprava zbog nestabilnih odnosa u vrhovnoj državnoj upravi sistirala podnošenje skupštinskih rezolucija nadležnim Ministarstvima. Zbog toga sva važna staleška i stručna pitanja, među inim i puna zakonska zaštita titule „Ing“, reforma državnog tehničkog ispita i t. d., još uvijek čekaju na riješenje.

U pogledu unutarnje društvene organizacije treba na žalost konstatirati; da su podružnice Osijek, Sušak i Brod n|S potpuno zamrle, te da će dužnost sljedeće sekcijske Uprave biti da obnovi ove podružnice a osnuje eventualno nove, kao primjerice u Karlovcu.

Dužnost pripreme predloga za izmjene i dopune sekcijskog pravilnika bila je predana specijalnom pododboru, no kako taj nije još završio svoj rad, to će se staviti prijedlog slavnoj Skupštini, da ovlasti novu sekcijску upravu, da rad na ovom pitanju produži i finalizira na jednom društvenom sastanku, kako bi se izbjeglo potrebi sazivanja izvanredne skupštine.

Uz ostali interni društveni rad posvećeno je nekoliko sastanaka pripremanju proslave 50-godišnjice postanka Sekcije Zagreb, kojoj je osnov udaren godine 1878., dne 2. marta, kad je osnovan „Klub Inžinira i Arhitekta” u Zagrebu. Predviđeni opseg proslave je u razmjeru sa važnošću ove proslave za kulturni život naše države i grada Zagreba vrlo čedan, no to je učinjeno s obzirom na teške životne i privredne prilike u našoj državi.

Ove su prilike ujedno i razlog, da sudjelovanje članstva u radu Sekcije nije onako intenzivno i potpuno, kako bi to trebalo da bude i kako to zahtijeva važnost i mnogostrana djelatnost Udruženja Jugoslavenskih Inženjera i Arhitekta. Uspjeh u radu bio bi veći i potpuniji, kad bi svaki član Udruženja izvršio ne samo one najprimitivnije članske dužnosti (uplate članarine i slično), nego kad bi i svoju intelektualnu snagu i oduševljenje za inženjerski poziv stavio na raspolaganje visokim ciljevima za kulturni napredak naše države i naroda, kao i za osvajanje doličnog položaja inženjera u javnosti i društvu.

Smatram, da sam u ovom izvještaju iznio sve najbitnije momente za pravilno ocjenjivanje rada sekcijске Uprave u minuloj jubilarnoj godini.

Umoljava se Glavna Skupština, da izvoli gornji izvještaj uzeti do znanja.

U Zagrebu, dne 22. aprila 1928.

Ing. Božidar Ribić v. r.

POPIS ČLANOVA SEKCIJE ZAGREB

KONCEM GODINE 1927—1928

a) Redoviti članovi:

1.	Ing. Abramović Franjo, Zagreb, Bosanska 13	g.	1919
2.	„ Aćimović Božidar, Brod n/S, Tvornica vagona	„	1926
3.	„ Alačević Jerko, Zagreb, Gajeva 38	„	1920
4.	„ Alaupović Radovan, Zagreb, Boškovićeva 35	„	1928
5.	„ Dr. Aleksander Erik, Zagreb, Mihanovićeva 52	„	1896
6.	„ Aksmanović Vladoje, Osijek, Strossmayerova 44	„	1920
7.	„ Aljinović Josip, Zagreb, Sajmište 56	„	1919
8.	„ Auer Bela, Zagreb, Rokov perivoj 1	„	1923
9.	„ Averin M. Evgenij, Zagreb, Martićeva 6	„	1927
10.	„ Babić Milan, Zagreb, Petrinjska 38	„	1916
11.	„ Balley Vladimir, Zagreb, Marovska 18	„	1910
12.	„ Badovinac Josip, Zagreb, Mošinskoga 9	„	1924
13.	„ Badovinac Petar, Zagreb, Mošinskoga 9	„	1922
14.	„ Baretić Ivan, Nova Gradiška	„	1919
15.	„ Bella Stjepan, Donji Miholjac	„	1919
16.	„ Batušić Slavo, Zagreb, Trenkova 5	„	1903
17.	„ Benedik Slavo, Zagreb, Tuškanac 14	„	1904
18.	„ Benigar Vlado, Tivat, Mornarica	„	1926
19.	„ Bezić Marin, Zagreb, Peščenica V/52 d	„	1919
20.	„ Birač Dušan, Split, Pom. Oblast	„	„
21.	„ Bjelovučić Petar, Zagreb, Račkoga 8	„	1927
22.	„ Blazina Dragutin, Karlovac, Zrinjski trg 20	„	1917
23.	„ Blažeković Branko, Karlovac, Riječka c. 37	„	1919
24.	„ Blažeković Milan, Zagreb, Ilica 8	„	1914
25.	„ Boranić Vilim, Zagreb, Vinogradska c. 58	„	1928
26.	„ Borhard Herman, Slatina	„	1897
27.	„ Bošnjaković Fran, Zagreb, Jurjevska 12	„	1927
28.	„ Borošić Zvonko, Zagreb, Starčević trg 8	„	1923
29.	„ Botić Božo, Bihać, Gradjev, Sekc.	„	1912
30.	„ Bouša Franjo, Sušak, Hidroteh. odeljak	„	1907
31.	„ Božić Aleksander, Chicago 6254 Stony Island Ave C/o Mr. Rogers	„	1924

Jugoslavenski Specijal. Odbor

32.	Ing. Breithut Dragutin, Zagreb, Dir. Pošta i Telegr.	g.	1921
33.	Brajković Vladimir, Zagreb, Boškovićeve 34	"	1924
34.	Bresslauer Adolf, Zagreb, Boškovićeve 20 a	"	1920
35.	Brežina Walter, Zagreb, Bijenička c. 53 a	"	1925
36.	Brichta Gejza, Zagreb, Obl. Hidrotehn. odeljak	"	1896
37.	Brichta Ivan, Slav. Požega	"	1925
38.	Brgles Dragutin, Zagreb, Ulica sv. Ivana 2	"	1926
39.	Brozović Franjo, Zagreb, Medveščak 45	"	
40.	Brückner Julio, Orahovica, Dobro Guttmann	"	1910
41.	Buić Dinko, Sušak, Građev. Sekcija	"	1925
42.	Busch Gejza, Zagreb, Visoka ul. 8	"	1922
43.	Buzolić Dinko, Bakar	"	1925
44.	Cekuš Janko, Zagreb, Gundulićeve 54	"	1924
45.	Cekuš Jurica, Zagreb, Medulićeve 3/0	"	1925
46.	Centić Franjo, Karlovac, Gradska munjara	"	1922
47.	Cernjak Stjepan, Zagreb, Ilica 11/II	"	1922
48.	Certin Ivan, Zagreb, Vlaška ul. 6	"	1920
49.	Chvála Josip, Zagreb, Gradsko Poglavarstvo	"	1880
50.	Cihlar Zdenko, Zagreb, Draškovićeve 25	"	1907
51.	Orlenjak Vilko, Prilaz 87/II	"	1918
52.	Crnić Mate, Zagreb, Medveščak 57	"	1920
53.	Crnić Miodrag, Zagreb, Jurišićeva ul. 7	"	1925
54.	Crneković Stjepan, Zagreb, Plinara Kanal	"	1917
55.	Dr. Čališev Konstantin, Zagreb, Mažuranićev trg 29	"	1921
56.	Čalogović Milan, Zagreb, Tehnički Fakultet	"	1889
57.	Čavlina Ilija, Zagreb, Šenoina ul. 1	"	1920
58.	Čepulić Nikola, Zagreb, Jurjevska 63 a	"	1925
59.	Červenka Franjo, Virovitica, Zrinjskog 51	"	1912
60.	Čudić Milan, Slav. Požega, Građev. Sekcija	"	1889
61.	Čutuković Konstantin, Osijek, Grad. teh. ured	"	1897
62.	Dabac Vlatko, Zagreb, Palmotićeva 82/II	"	1927
63.	Dabić Simeon, Ogulin, Građev. Sekcija	"	
64.	Damaška Vladimir, Varaždin, Tvor. tekstil. ind.	"	1925
65.	Dr. Deutsch Pavao, Zagreb, Ilica 55	"	1922
66.	Deutsch Robert, Zagreb, Martićeva 14	"	1922
67.	Deutsch Emanuel, Zagreb, Kukovićeve 21	"	1925
68.	Denzler Juraj, Vlaška ul. 43	"	1924
69.	Despot Nikola, Zagreb, Građev. Direkcija	"	
70.	Domačinović Gjuro, Zagreb, Magistrat	"	1910
71.	Domainko Dragutin, Zagreb, Sred. ured za o. r.	"	1921
72.	Dominić Makso, Krapina	"	1919
73.	Dorner Gjuro, Zagreb, Trg N broj 4 a	"	1920
74.	Došek Bogomil, Zemun, Odeljenje za Mornaricu	"	
75.	Draganić Antun, Karlovac	"	

76.	Ing. Draganić Jovo, Karlovac, Rakovačka 27	g.	1909
77.	Dragutinović Radovan, Osijek I. Trg kralja Petra I.	"	1922
78.	Drechler Josip, Zagreb, Ilica 220	"	1928
79.	Dryak Josip, Zagreb, Tehn. sred. škola	"	1894
80.	Dubsky Josip, Zagreb, Prilaz 10	"	1898
81.	Dubsky Jaromir, Zagreb, Prilaz 10	"	1925
82.	Ehrlich Adolf, Zagreb, Kukovićeve 13	"	1889
83.	Ehrlich Gjuro, Zagreb, Kukovićeve 12	"	1906
84.	Ehrlich Hugo, Zagreb, Opatička ul. 4.	"	1904
85.	Eisenhuth Radoslav, Zagreb, Kukovićeve ul. 10	"	1899
86.	Emili Hinko, Sušak, Uskočka 51/I	"	1920
87.	Engel Gavro, Osijek I., Povjeren. par. kotlova	"	1922
88.	Erben Franjo, Zagreb, Gjorgjićeve 8	"	1885
89.	Fantoni Rajmund, Zagreb, Tuškanac 10 a	"	
90.	Fay Ivan, Osijek, Građev. Sekcija	"	
91.	Fey Josip, Virovitica, Građev. Sekcija	"	1925
92.	Feldt Rikard, Zagreb, Radiona dr. želj.	"	1922
93.	Ferić Mirko, Zagreb, Boškovićeve 18	"	1892
94.	Fijember Mirko, Zagreb, Istarska c. 19	"	1925
95.	Filipović Božidar, Zagreb, Prilaz 22	"	1922
96.	Filipović Mijo, Zagreb, Visoka 11	"	1900
97.	Filkuka Vladimir, Brno, Č. S. R., Tehn. vis. škola	"	
98.	Fink Josip, Zagreb, Hercegovačka ul. 16 a	"	1878
99.	Fink Vilim, Zagreb, Nad Lipom 4	"	1908
100.	Fischbach Anton, Wien, XX. Gerhardusgasse 8/1/20	"	1925
101.	Fleck Vladimir, Zagreb, Račkoga ul. 8	"	1918
102.	Fleck Konrad, Užice, Preduzeće Šemat	"	1925
103.	Flögl Stanko, Zagreb, Starčevićev trg 1	"	1909
104.	Frangić Marko, Zagreb, Rokov perivoj 2	"	1927
105.	Franjetić Radoslav, Osijek, Hidrotehn. odeljak	"	1906
106.	Frank Mirko, Zagreb 6, Poste restante	"	1919
107.	Dr. Franković Ante, Zagreb, Haulikova 4/III	"	
108.	Freundlich Ljudevit, Osijek, Šamačka 13	"	1925
109.	Fried Iso, Osijek, Reinerova 46	"	1922
110.	Friedmann Armin, Zagreb, Mrazovićeve 12	"	1925
111.	Frković Milivoj, Zagreb, Peščenica I. 24	"	1914
112.	Fuchs Marko, Belišće, Dobro Guttmann	"	1924
113.	Fuchs Marko, Zagreb, Prilaz 28	"	1906
114.	Fuchs Nikola, Zagreb, Sajmište 56	"	1925
115.	Fugger Vjekoslav, Zagreb, Lašćinšćak 18	"	1928
116.	Gabrić Franjo, Zagreb, C ulica 11	"	1918
117.	Gabriel Rudolf, Sisak, Hidrotehn. odeljak	"	1920
118.	Gamišek Vanda, Zagreb, Kapucinska 1	"	1928
119.	Gasteiger Gustav, Brod n/S, Tvornica vagona	"	1926

120.	Ing. Gašparac Franjo, Samobor, Perkovićeva 5	g.	1919
121.	" Gertin Femio, Zagreb, Ilica 131	"	1928
122.	" Gilić Antun, Split, Atlantska plovidba	"	1920
123.	" Gjukić Gjuro, Smederevo, Hidrotehn. odeljak	"	1927
124.	" Gjurašin Krešimir, Srem. Mitrovnica, Hidrotehn. odeljak	"	1927
125.	" Goldscheider Otto, Zagreb, Gundulićeva 2	"	1920
126.	" Gomboš Stjepan, Zagreb, Pešenića VI/15	"	1922
127.	" Goranin Lavoslav, Zagreb, Bosanska 15	"	1922
128.	" Gorjan Aurel, Zagreb, Boškovića 2	"	1925
129.	" Gorjan Rikard, Zagreb, Akademički trg 1	"	1921
130.	" Gorjan Rudolf, Zagreb, Jelačićev trg 5	"	1920
131.	" Grahor J. Janko, Zagreb, Gajeva ul 50 a	"	1910
132.	" Greiner Dragutin, Kragujevac, Viteška 22	"	1926
133.	" Grgić Ante, Zagreb, Opatička ul. 4	"	1925
134.	" Grgić Ivan, Zagreb, Zrinjski trg 2/II	"	1913
135.	" Gross Gustav, Daruvar, Pivovara	"	1920
136.	" Guštin Miran, Kragujevac, Viteška 22	"	1923
137.	" Hagenauer Ljudevit, Brod n/S, Tvornica vagona	"	1925
138.	" Halasz Aleksander, Osijek I, Kapucinska ul.	"	1906
139.	" Dr. Hanaman Franjo, Zagreb, Duga ul. 64 a	"	1914
140.	" Handler Nikola, Zagreb, Opatička 4/II	"	1926
141.	" Hanicki Valerijan, Zagreb, Palmotičeva 80	"	1892
142.	" Hankony Stjepan, Zagreb, Pešenića V/br. 14	"	1925
143.	" Dr. Havliček Jaroslav, Moravka Ostrava, Zwierzinova 29	"	1909
144.	" Heim Alfred, Zagreb, Josipovac 18	"	1920
145.	" Heinzl Dragutin, Zagreb, Berislavićeva 21	"	1889
146.	" Heinzl Vjekoslav, Zagreb, Josipovac 12	"	1895
147.	" Helfmann Albrecht, Zagreb, Primorska 8	"	1913
148.	" Hercezi Kamilo, Zagreb, Ribnjak 3	"	1927
149.	" Herceg Miloš, Brod n/S, Tvor. vagona	"	1926
150.	" Hermann Ivan, Wien IX, Maria Theresiastrasse 11/III/10	"	1923
151.	" Heruc Vilko, Zagreb, Strossmayerova 8	"	1927
152.	" Hirschler Otto, Beograd, Kosmajska 49	"	1927
153.	" Hlavinka Vinko, Brno Č. S. R. Tehn. vis. škola	"	1891
154.	" Höngsfeld Ervin, Zagreb, Mesnička ul. 1	"	1923
155.	" Hoffmann Hugo, Zagreb, Bosanska 51	"	1906
156.	" Hoffman Ljudevit, Osijek, Kolodvorska ul.	"	1919
157.	" Hoffmann Tošo, Zagreb, Medveščak 54	"	1910
158.	" Holjac Janko, Zagreb, Pošt. pretinac 150	"	1889
159.	" Horvat Franjo, Zagreb, Pantovčak 1/D	"	1903
160.	" Horvat Gjuro, Fala pri Mariboru	"	1903
161.	" Horvat Pavle, Zagreb, Pejačevićev trg 5	"	1923
162.	" Horvatić Mirko, Zagreb, Gradska plinara	"	1923
163.	" Hribar Stjepan, Zagreb, Ilica 17/III	"	1917

164.	Ing. Hribar Nikola, Velika Gorica	g.	1909
165.	" Hugo Oskar, Zagreb, Mihanovićeva 20	"	1925
166.	" Ibler Dragutin, Zagreb, Pejačevićev trg 5	"	1923
167.	" Ištenko Gordij, Zagreb, Bijenička c. 22	"	1928
168.	" Ivaničić Josip, Zagreb, Bakačeva ul. 4	"	1903
169.	" Iveković Branimir, Zagreb, Trg I broj 2	"	1924
170.	" Ivošević Dušan, Zagreb, Demetrova 3/II	"	1924
171.	" Izaković Ivan, Zagreb, Vlaška ul. 135	"	1923
172.	" Jakubin Šime, Slav. Požega, Građev. Sekcija	"	1912
173.	" Jellinek Karlo, Beograd, Strahinića bana 73	"	1927
174.	" Jenko Oskar, Zagreb, Pantovčak 1/D	"	1926
175.	" Joanelli Viktor, Zagreb, Draškovićeva 5	"	1926
176.	" Jovanović Dimitrije, Brod n/S, Tvornica vagona	"	1926
177.	" Jovičić Zdravko, Brod n/S, Tvornica vagona	"	1916
178.	" Juhn Leo, Osijek, Građev. Sekcija	"	1905
179.	" Juhn Srećko, Slav. Požega, Građev. Sekcija	"	1903
180.	" Jurković Mate, Zagreb, Kolodvorska 19	"	1924
181.	" Juranović Ivan, Zagreb, Sudnička ul. 5	"	1904
182.	" Juričić Vladoje, Zagreb, Trenkova ul. 5	"	1915
183.	" Jušić Pavao, Zagreb, Mihanovićeva 30/I	"	1914
184.	" Juzbašić Stanko, Osijek I, Palača Jugobanke	"	1920
185.	" Kabalin Nikola, Karlovac, Riječka c. 2	"	1906
186.	" Kaderžavek Artur, Varaždin, Gajeva 21	"	1904
187.	" Kaiser Aleksander, Zagreb, Gajeva 21 dvor.	"	1889
188.	" Kalda Leo, Zagreb, Ilica 20	"	1920
189.	" Kanet Otmar, Zagreb, Kukovićeva 21	"	1921
190.	" Karl Stjepan, Slav. Požega, Građev. Sekcija	"	1922
191.	" Kastl Gjuro, Zagreb, Gundulićeva 2	"	1921
192.	" Katiušić Dragutin, Zagreb, Gajeva 46	"	1925
193.	" Kavčnik Leon, Topusko, Želj. Majdan I Taliona	"	1922
194.	" Keller Ferdo, Topusko, Berislavićeva 19	"	1926
195.	" Keck Hans, Topusko, Vlaška 92	"	1926
196.	" Klausberger Karlo, Topusko, Radiona drž. želj.	"	1927
197.	" Klemenčić Alojzij, Krmelj	"	1920
198.	" Kleinkind Aleksander, Zagreb, Ilica 155	"	1925
199.	" Kliska Stanko, Zagreb, Građev. Direkcija	"	1923
200.	" Ključev Milan, Osijek, Hidrotehn. odeljak	"	1925
201.	" Kolarević Stjepan, Maslenica p. Obrovac	"	1923
202.	" Kolarić Janko, Zagreb, Lipna ul. 43/II	"	1916
203.	" Kolec Robert, Zagreb, Srebrnjak 22	"	1919
204.	" Koller Robert, Zagreb, Martićeva 14	"	1922
205.	" Kollibaš Franjo, Zagreb, Gundulićeva 25	"	1903
206.	" Kondrat Vladimir, Zagreb, Građev. Direkcija	"	1926
207.	" Konrad Rudolf, Slav. Požega, Magistrat	"	1926

208.	Ing. Kordić Franjo, Zagreb, Vodnikova 3	g.	1927
209.	„ Korenić Makso, Zagreb, Florijanski put 65	„	1905
210.	„ Korka Jovan, Zagreb, Katančičeva ul. 3	„	1928
211.	„ Korporić Hrvoje, Zagreb, Preradovića 17	„	1927
212.	„ Kosar Herman, Zagreb, Voćinina 16	„	1927
213.	„ Kostial Antun, Zagreb, Josipovac 1/a	„	1905
214.	„ Kostijejev Vladimir, Zagreb, Pantovčak 8	„	1928
215.	„ Košak Adolf, Zagreb, Savska cesta 1	„	1907
216.	„ Košček Teodor, Srp. Moravice, Ložiona	„	1922
217.	„ König Franz, Zagreb, Ilica 231	„	1928
218.	„ Krajovan S. Vojislav, Zagreb, Ilica 89	„	1928
219.	„ Kranjčević Martin, Zagreb, Hatzova ul. 24	„	1928
220.	„ Kraus Armin, Brod n/S, Tvornica vagona	„	1926
221.	„ Kraus Leo, Bjelovar, Državna željeznica	„	1921
222.	„ Kreković Dragan, Zagreb, Samostanska 2	„	1922
223.	„ Kreković Milan, Zagreb, Preradovića 28	„	1899
224.	„ Kroupa Franjo, Rakovnik Č.S.R. Grad. plinara 1997	„	1907
225.	„ Kunetz Gustav, Zagreb, Martičeva 14 E	„	1926
226.	„ Kuria Ivan, Osijek II. Kohlhoferova 16	„	1919
227.	„ Kürschner Edo, Zagreb, Palmotićevo 7	„	1925
228.	„ Kurtović Ivan, Zagreb, Vacuum Oil Comp.	„	1924
229.	„ Dr. Kušević Rajko, Zagreb, Račkoga 2	„	1920
230.	„ Lang Samuel, Nova Gradiška	„	1926
231.	„ Lanio Mihajlo, Karlovac, Lađarska 29	„	1922
232.	„ Langraf Vladimir, Zagreb, Šenoina 1a	„	1928
233.	„ Lapaine Rajmund, Zagreb, Kumičićeva 10	„	1882
234.	„ Lapenna Petar, Zagreb, Direkcija drž. želj.	„	1922
235.	„ Laska Vjekoslav, Baljevac-Raška, Kana Domjenovića	„	1922
236.	„ Leskovar Marijan, Zagreb, Mošinškoga ul. 41	„	1926
237.	„ Lončar Božidar, Zagreb, Ložiona	„	1922
238.	„ Lorber Moses, Zagreb, Martičeva 14a	„	1926
239.	„ Lorković Radoslav, Zagreb, Tuškanac 15 B.	„	1928
240.	„ Lubyński Rudolf, Zagreb, Račkoga ul. 7	„	1912
241.	„ Lukjanov P. Arkadij, Karlovac, Kaštel d. d.	„	1928
242.	„ Malančec Fedor, Karlovac, Direkcija Pošta	„	1925
243.	„ Majcen Kamilo, Karlovac, Mirogoj 10	„	1922
244.	„ Malešević Nikola, Karlovac, Gajeva ul. 46	„	1928
245.	„ Mandl Dragutin, Karlovac, Gundulićeva 48	„	1920
246.	„ Marčelja Edo, Karlovac, Radnički dol 61	„	1927
247.	„ Marčelja Ivan, Karlovac, Wilsonov trg 8	„	1922
248.	„ Marić Nikola, Kostajnica	„	1922
249.	„ Marjanović Ivan, Zagreb, Građev. Direkcija	„	1928
250.	„ Marjanović Vjera, Zagreb, Vodnikova 1	„	1928
251.	„ Marko Nikola, Zagreb, Nova Ves 49	„	1922

252.	Ing. Marković Stevan, Zagreb, Prilaz 14	g.	1926
253.	„ Marković Lazar, Zagreb, Direkcija drž. želj.	„	1916
254.	„ Markus Oskar, Zagreb, Prilaz 10	„	1925
255.	„ Marošević Mihovil, Zagreb, Petrinjska 46	„	1880
256.	„ Mattes Josip, Zagreb, Draškovića 33/III	„	1925
257.	„ Matić Dragutin, Divulje kod Splita	„	1925
258.	„ Mazanec Ivan, Zagreb, Šenoina ul. 15.	„	1924
259.	„ Mazurka Ivan, Sušak, Dorotejska 76	„	1928
260.	„ Medurić Ansel Djuro, Zagreb, Kačićeva ul. 9/II	„	1929
261.	„ Medur Viktor, Bjelovar, Magistrat	„	1927
262.	„ Meixner Ivan, Zagreb, Gajeva 17	„	1926
263.	„ Menzer Iso, Zagreb, Savska cesta 6/III	„	1928
264.	„ Mesić Dragutin, Zagreb, Opatička 27	„	1925
265.	„ Mihajlov Juraj, Zagreb, Jurjevska 45	„	1927
266.	„ Mihalević Roman, Podrav. Slatina	„	1922
267.	„ Mihaljinec Ivan, Zagreb, Savska c. 16	„	1922
268.	„ Milčić Otto, Subotica, Ferrum d. d.	„	1885
269.	„ Milekić Nikola, Zagreb, Trg I. broj 16	„	1927
270.	„ Miljević Adolf, Zagreb, Kumičićeva 8	„	1918
271.	„ Milković Franjo, Tivat, Građ. upr. mornarice	„	1924
272.	„ Mimichreiter Artur, Zagreb, Berislavićeva 21	„	1915
273.	„ Modrušan Ivan, Karlovac, Bedemska 4	„	1926
274.	„ Molnar Nikola, Zagreb, Opatička 4	„	1908
275.	„ Mondecar Slavko, Zagreb 3	„	1916
276.	„ Montina Edgar, Osijek, Grad. munijara	„	1920
277.	„ Morandini Valent, Varaždin, Kolodvorska 10	„	1921
278.	„ Mudrović Dragoljub, Osijek, Magistrat	„	1928
279.	„ Mundorfer Ivo, Zagreb, C ulica 4	„	1920
280.	„ Najman Rikard, Zagreb, Jelačićev trg 25	„	1920
281.	„ Neuberger Pavao, Zagreb, Trenkova 6	„	1924
282.	„ Neuberger Leo, Zagreb, Haulikova 2	„	1925
283.	„ Neujahr Vilim, Bilišće, Slavonija	„	1922
284.	„ Neumann Aleksander, Zagreb, Wilsonov trg 7	„	1921
285.	„ Neumann Josip, Zagreb, Ilica 11/II	„	1904
286.	„ Neumann Rudolf, Kukovića 13	„	1910
287.	„ Dr. Njegovan Vladimir, Zagreb, Mažuranićev trg 29	„	1915
288.	„ Dr. Njemirovski-Ivanović Benko, Zagreb, Trg I. broj 9	„	1920
289.	„ Njemirovski Stanko, Zagreb, Martičeva 14/III	„	1921
290.	„ Novak Marin, Split	„	1925
291.	„ Novak Vjenceslav, Knin, Građev. Sekcija	„	1925
292.	„ Novaković Josip, Zagreb, Kačićeva ul. 6 a	„	1926
293.	„ Novaković Milutin, Beograd Ložiona drž. želj.	„	1924
294.	„ Novaković Stjepan, Zagreb, Magistrat	„	1924
295.	„ Ondrušek Vilko, Zagreb, Ilica 50	„	1924

296.	Ing. Oppenheim Bela, Zagreb, Ilica 25/III	g.	1901
297.	„ Oppenheim-Lederer Ruža, Zagreb, Račkoga 7/III	„	1925
298.	„ Oskko Antun, Zagreb, Voćarska cesta 10	„	1925
299.	„ Ostoić Cvetko, Građev. Sekcija	„	1920
300.	„ Pauković Nikola, Zagreb, Tvornička 12	„	1925
301.	„ Paškvan Andro, Ljubljana, Carinarnica	„	1924
302.	„ Pavelić Ante, Zagreb, Račkoga 18 D	„	1924
303.	„ Pavlin Stjepan, Zagreb, Građev. Sekcija	„	1928
304.	„ Pavliček Mira, Zagreb, Marovska 11	„	1928
305.	„ Peyer Alfred, Zagreb, Gajeva 55 dv.	„	1928
306.	„ Perc Aleksander, Vukovar, Građev. Sekcija	„	1919
307.	„ Petaj Veljko, Zagreb, Martićeva 6	„	1922
308.	„ Peteln Karol, Zagreb, Strojarska 5/III	„	1920
309.	„ Peterčić Ljubomir, Zagreb, Strojarska	„	1922
310.	„ Petrik Milivoj, Zagreb, Škola za Higijenu	„	1919
311.	„ Petrović Branko, Karlovac, Banija 72	„	1927
312.	„ Petrović Bogdan, Zagreb, Laščinićak 17	„	1916
313.	„ Petrović Dimitrije, Osijek, Uprava Tramwaya	„	1926
314.	„ Pfefermann Alfred, Brod n/S, Tvornica vagona	„	1925
315.	„ Piantanida Dragutin, Zagreb, Laščinićak 54 a	„	1889
316.	„ Pilar Martin, Zagreb, Gundulićeva 52/I	„	1916
317.	„ Pilar Josip, Brod n/S, Hidrotehn. odeljak	„	1912
318.	„ Pilpel Vjekoslav, Osijek IV, Ljevaonica željeza	„	1891
319.	„ Pisačić-Hižanovečki August, Zagreb, Jurjevska 15	„	1914
320.	„ Pipinić Franjo, Osijek, Hidrotehn. odeljak	„	1925
321.	„ Plazzeriaro Rudolf, Zagreb, Draškovića 25	„	1925
322.	„ Plazzeriano Viktor, Varaždin, Građev. Sekcija	„	1925
323.	„ Plemić Janko, Bjelovar, Građev. Sekcija	„	1925
324.	„ Podhorsky Rikard, Zagreb, Mažuranićev trg 29	„	1919
325.	„ Podhorsky Stjepan, Zagreb, Mažuranićev trg 26	„	1920
326.	„ Polak Josip, Zagreb, Draškovića 27	„	1927
327.	„ Potočnjak Vladimir, Zagreb, Prilaz 9	„	1927
328.	„ Pretner Aleksander, Zagreb, Boškovića 46	„	1924
329.	„ Prica Svetislav, Zagreb, Gjorgjićeva 5/I	„	1920
330.	„ Prikril Božidar, Zagreb, Preradovića 12	„	1921
331.	„ Prikril Zlatko, Sušak, Magistrat	„	1889
332.	„ Prister Otto, Zagreb, Jelačićev trg 28	„	1888
333.	„ Prister Vladoje, Zagreb, Gajeva 20	„	1921
334.	„ Rac Lujo, Sušak, Primorska 62	„	1924
335.	„ Radošević Aleksander, Zagreb, Građev. Direkcija	„	1924
336.	„ Reich Ivan, Osijek, Ljevaonica željeza	„	1921
337.	„ Reich Ignjat, Osijek, Vukovarska cesta 41	„	1924
338.	„ Reich Pavao, Osijek, Ljevaonica željeza	„	1924
339.	„ Reicher Aleksander, Zagreb, Jelačićev trg 25	„	1928

340.	Ing. Reiter Ivan, Zagreb, Ciglana, grad. kuća 6/5	g.	1928
341.	„ Reizer Ivan, Zagreb, Prilaz 4	„	1924
342.	„ Res Dragutin, Zagreb, Strossmayerova 8	„	1928
343.	„ Rendeli Viktor, Zagreb, Pantovčak 62	„	1922
344.	„ Ribić Božidar, Zagreb, Jurišićeva 12/I	„	1917
345.	„ Rieszner Valerijan, Zagreb, Gajeva ul. 55	„	1894
346.	„ Römer Dragutin, Pakrac	„	1925
347.	„ Rose Viktor, Osijek	„	1199
348.	„ Rosenzweig Filip, Bjelovar, Građ. Sekcija	„	1909
349.	„ Rottenbücher Feliks, Zagreb, Draškovića 25	„	1917
350.	„ Rovešnjak Stjepan, Crikvenica	„	1928
351.	„ Rukonić Grga, Zagreb, Mošinskoga 21	„	1950
352.	„ Sabljica Mihajlo, Osijek, Kolodvorska 2	„	1907
353.	„ Salamon Ljudevit, Zagreb, Palmotićeva 68	„	1891
354.	„ Seifert Adolf, Zagreb, Nova Ves 1	„	1921
355.	„ Seifert Josip, Zagreb, Ciglana 1	„	1919
356.	„ Senk Ivan, Zagreb, Draškovića 53 dv.	„	1920
357.	„ Senjanović Petar, Zagreb, Direkcija drž. želj.	„	1904
358.	„ Setinski Viktor, Zagreb, Akademički trg 6	„	1936
359.	„ Simić Borivoje, Brod n/S, Tvornica vagona	„	1920
360.	„ Simić Franjo, Varaždin, Hidrotehn. odeljak	„	1922
361.	„ Singer Ernest, Zagreb, Ilica 67	„	1925
362.	„ Singer Ljudevit, Zagreb, Račkoga 5 c	„	1927
363.	„ Singer Eugen, Caprag, Anglo Jug. Petr.	„	1925
364.	„ Sinković Milko, Zagreb, Peščenica V/5	„	1886
365.	„ Skopczinsky Teofil, Zagreb, Hutova ulica 24/II	„	1918
366.	„ Sladoljev Miho, Zagreb, Kukovića 8 a	„	1926
367.	„ Smojver Mario, Zagreb, Direkcija drž. želj.	„	1901
368.	„ Sorg Filip, Zagreb, Mošinskoga 29	„	1920
369.	„ Sorta Leopold, Zagreb, Tehn. Fakultet	„	1918
370.	„ Stapp Mauricij, Zagreb, Zrinski trg 2/II	„	1927
371.	„ Steiner Rudolf, Zagreb, Tvornica ulja	„	1920
372.	„ Stiasni Velimir, Zagreb, Gajeva ulica 24	„	1920
373.	„ Stiasny Robert, Wilsonov trg 1/III	„	1915
374.	„ Stipetić Juraj, Zagreb, Prilaz 47 parter	„	1922
375.	„ Stjepanek Ljubomir, Beograd	„	1912
376.	„ Stojanović M. Dušan, Gračac	„	1922
377.	„ Strgar Otto, Zagreb, Trenkova 7	„	1919
378.	„ Stručić Dragutin, Koprivnica	„	1920
379.	„ Suchanek Ivan, Osijek III, Prilaz 15	„	1904
380.	„ Sunko Dioniz, Zagreb, Mažuranićev trg 3	„	1919
381.	„ Szavitz-Nossan Stjepan, Zagreb, Katanićeva 4	„	1927
382.	„ Szöke Dezider, Gjurgenovac-Sušine	„	1902
383.	„ Šaj Dragutin, Zagreb, Demetrova 3/II	„	1928

384.	Ing. Šahnazarov Artemij, Zagreb, Mažuranićev trg 29	g.	1922
385.	„ Šega Ferdo, Zagreb, Medveščak 24	„	1901
386.	„ Šen Edo, Zagreb, Dalmatinska 10	„	1909
387.	„ Šegrc Ante, Bjelovar	„	1927
388.	„ Schönauer Julije, Smederevo, „Sartid“	„	1925
389.	„ Šilović Josip, Zagreb, Preradovićeva 15	„	1915
390.	„ Širola Branko, Zagreb, Haulikova 4	„	1922
391.	„ Schmidt Antun, Osijek 1, Školska 1/1	„	1917
392.	„ Šojat Andrija, Beograd, Jakšićeva ul. 5	„	1925
395.	„ Španičić Krunoslav, Koprivnica, Hidroteh. odeljak	„	1920
394.	„ Špicer Alfred, Zagreb, Hatzoza 25	„	1925
395.	„ Špicer Milan, Tivat, Arsenal Mornarice	„	1925
396.	„ Špiller Artur, Zagreb, Savska cesta 11a	„	1907
397.	„ Špiller Aurel, Bjelovar	„	1920
398.	„ Špiller Dragutin, Zagreb, Bregovita 5	„	1909
399.	„ Šram Ferdo, Užice, Građev. Sekcija	„	„
400.	„ Štefan Ivan, Zagreb, Prilaz 7	„	„
401.	„ Šterk Vladimir, Zagreb, Ilica 42/II	„	1921
402.	„ Štulhofer Vlado, Zagreb, Direkcija drž. želj.	„	1920
403.	„ Stošić Ivan, Gospić, Građev. Sekcija	„	„
404.	„ Schuller Pavao, Topola (Šumadija)	„	„
405.	„ Šuperina Božo, Zagreb, Palmotićeva 64a	„	1927
406.	„ Šurina Josip, Zagreb, Bregovita 5	„	1920
407.	„ Švarc Albert, Zagreb, Trg 1 broj 1	„	1888
408.	„ Schwarz Gjuro, Zagreb, Direkcija drž. želj.	„	1925
409.	„ Schwarz Artur, Zagreb, Račkoga ul. 17	„	1928
410.	„ Schwarz Josip, Zagreb, Marovska 24	„	1917
411.	„ Schwarz Milan, Zürich, Bahnhofstrasse 2	„	„
412.	„ Schwarz Norbert, Belišće, Tvor. Guttmann	„	1925
413.	„ Schwarz Pavao, Karlsbad, Parkstrasse 11	„	1920
414.	„ Tadej Ivan, Nova Gradiška	„	1912
415.	„ Tekavčić Ivan, Ljubljana, Obratno vodstvo	„	1924
416.	„ Tolman Alojz, Zagreb, Mošinskoga 55	„	1925
417.	„ Tomičić Milan, Zagreb, Mošinskoga 10	„	1925
418.	„ Trebinjac Miloško, Zagreb, Direkcija drž. želj.	„	„
419.	„ Trepper Elemer, Karlovac, Banija 130	„	1925
420.	„ Trputeć Vjekoslav, Tivat, Arsenal Mornarice	„	1924
421.	„ Turić Josip, Osijek II, Tvor. sapuna	„	1919
422.	„ Turina Marijan, Sušak, Ružičeva 9	„	1928
423.	„ Tuma Jaroslav, Zagreb, Sajmište 60	„	1927
424.	„ Turkalj Nikola, Subotica, Paje Dobanovačkog 5	„	1918
425.	„ Ulseš Vilim, Zagreb, Građev. Direkcija	„	1902
426.	„ Unukić Krešimir, Zagreb, Peščinica III/30	„	1927
427.	„ Urban Otto, Osijek, Strossmayerova 17	„	1925

428.	Ing. Uršić Josip, Zagreb, Ilica 169	g.	1925
429.	„ Vajda Karlo, Zagreb, Magistrat	„	1908
430.	„ Vancaš Josip, Zagreb, Kačićeva 17	„	1885
431.	„ Vasić Marijan, Gundulićevo 23	„	1928
432.	„ Weller Gustav, Zagreb, Gjorgjićevo 8	„	„
435.	„ Wellisch Dragutin, Zagreb, Medulićevo 2/11/3	„	1927
434.	„ Weinberger Vatroslav, Zagreb, Mihanovićevo 18	„	1886
435.	„ Weissmann Ernest, Zagreb, Ilica 34	„	1928
436.	„ Verlić Jelena, Zagreb, Palmotićevo 43	„	1928
437.	„ Vernić Otto, Brod n/S, Pilareva 1	„	1920
438.	„ Vesely Josip, Zagreb, Primorska 15	„	1920
439.	„ Vidas Jakov, Sušak, Strossmayerova	„	1925
440.	„ Visković Anto, Zagreb, Gjorgjićevo 15	„	1919
441.	„ Vrbanić Rudolf, Zagreb, Gundulićevo 16	„	1900
442.	„ Vrbanić Marko, Zagreb, Ciglana 1/4	„	1922
443.	„ Zgaga Vinko, Zagreb, VI/45 d	„	1924
444.	„ Zaljepugina Nadežda, Zagreb, Magistrat	„	1927
445.	„ Zemljak Ivan, Zagreb, Ilica 214	„	1920
446.	„ Zimmer Matija, Osijek 1, Beogradska ul.	„	„
447.	„ Žakić Vladimir, Zagreb, Mihanovićevo 20	„	1919
448.	„ Žepić Vladimir, Zagreb, Mihanovićevo 16	„	1920

b) Izvanredni članovi:

1.	Ing. Bambas Bohumil, Ivanec kraj Varaždina	g.	„
2.	„ Borisov Aleksander, Zagreb, Ribnjak 20	„	1927
3.	„ Ehrlich Ernest, Zagreb, Tuškanac 13/a	„	„
4.	„ Fischer Ignjat, Zagreb, Demetrova 5	„	1892
5.	„ Feimann Rudolf, Osijek, Šećerana	„	„
6.	„ Freund Josip, Zagreb, Zrinski trg 1	„	1926
7.	„ Morvay Ignjat, Zagreb, Gajeva 55	„	1922
8.	„ Munder Otto, Zagreb, Jurkovićevo 12	„	„
9.	Tl. Prvo hrv. slav. d. d. za ind. šećera, Osijek III	„	„
10.	„ Schreiner Armir, Zagreb, Prilaz 30	„	„
11.	Tl. Skopal-Juričić-Batušić, Zagreb, Trenkova 5	„	„
12.	„ Skopal Slavoljub, Zagreb, Hatzoza 25	„	„
13.	„ Šega Milan, Brod n/S	„	„
14.	Ing. Vondörfer Jindrich, Zagreb, Medulićevo 12	„	„
15.	Tl. Zagorka d. d., Zagreb, Prilaz 50	„	„
16.	Tl. Tvornica strojava i ljevaonica željeza, Zagreb	„	1919

PREDSJEDNICI I TAJNICI OD OSNUTKA DRUŠTVA DO DANAS

<i>Predsjednici (izvjestitelji)</i>	<i>Tajnici I. (podizvjestitelji)</i>
God. 1878 } " 1879 } " 1880 }	Ing. Kamilo Bedeković } Ing. Matija Antolec }
" 1881 } " 1882 } " 1883 }	Ing. Josip Altmann } Ing. Žiga Egersdorfer } Ing. Matija Antolec } Ing. Žiga Egersdorfer }
" 1884 } " 1885 }	Ing. Juraj Augustin } Ing. Nikola Kolar }
" 1886 } " 1887 }	Ing. Ferdo Kondrat } Ing. Franjo Seć }
" 1888 } " 1889 }	Ing. Josip Altmann }
" 1890 } " 1891 }	Ing. Janko Grahor st. }
" 1892 } " 1893 } " 1894 } " 1895 }	Ing. Valentin Lapaine }
" 1896 } " 1897 } " 1898 } " 1899 } " 1900 }	Ing. Kamilo Bedeković } Ing. Julije Stanisavljević }
" 1901 } " 1902 }	Ing. Dragutin Kučenjak } Ing. Nikola Kolar }
" 1903 } " 1904 }	Ing. Julije Stanisavljević }
" 1905 } " 1906 }	Ing. Janko Holjac } Milan Kreković }

God. 1907 } " 1908 }	Ing. Adolf Ehrlich }	Mijo Philippović
" 1909 } " 1910 }	Ing. Mirko Ferrich }	
" 1911 } " 1912 }	Ing. Franjo Erben }	
" 1913 } " 1914 }	Arh. Janko Grahor }	
" 1915 } " 1916 }	Arh. Janko Grahor }	
" 1917 } " 1918 }	Ing. Fran Brozović }	Ing. Miho Sladoljev
" 1919 } " 1920 }	Arh. Martin Pilar } Ing. Gustav Baldauf }	
" 1921 } " 1922 }	Ing. Vladoje Juričić }	Ing. Jovan Dragić
" 1923 } " 1924 }	Ing. Vladoje Juričić }	
" 1925 } " 1926 }	Ing. Franjo Horvat }	Ing. Josip Vesely
" 1927 } " 1928 }	Ing. Franjo Horvat }	
" 1929 } " 1930 }	Ing. Franjo Horvat }	
" 1931 } " 1932 }	Ing. Franjo Horvat }	Ing. Božidar Ribić
" 1933 } " 1934 }	Ing. Franjo Horvat }	
" 1935 } " 1936 }	Ing. Franjo Horvat }	
" 1937 } " 1938 }	Ing. Franjo Horvat }	
" 1939 } " 1940 }	Ing. Franjo Horvat }	
" 1941 } " 1942 }	Ing. Franjo Horvat }	
" 1943 } " 1944 }	Ing. Franjo Horvat }	
" 1945 } " 1946 }	Ing. Franjo Horvat }	
" 1947 } " 1948 }	Ing. Franjo Horvat }	
" 1949 } " 1950 }	Ing. Franjo Horvat }	
" 1951 } " 1952 }	Ing. Franjo Horvat }	
" 1953 } " 1954 }	Ing. Franjo Horvat }	
" 1955 } " 1956 }	Ing. Franjo Horvat }	
" 1957 } " 1958 }	Ing. Franjo Horvat }	
" 1959 } " 1960 }	Ing. Franjo Horvat }	

UPRAVNI ODBOR
UDRUŽENJA JUGOSLAVENSKIH INŽENJERA I ARHITEKTA
SEKCIJA ZAGREB

U JUBILARNOJ GODINI 1927/28.

Predsjednik: Ing. Juraj Stipetić
I. Potpredsjednik: „ Franjo Gabrić
II. Potpredsjednik: „ Petar Senjanović
I. Tajnik: „ Božidar Ribić
II. Tajnik: „ Gjuro Schwarz
Blagajnik: „ Josip Šilović
Kućedomaćin: „ Josip Mattes
Knjižničar: „ Josip Fink

Odbornici:

Ing. Dr. Erih Aleksander	Ing. Gjuro Domaćinović
Ing. Slavko Benedik	„ Pavao Jušić
„ Jurica Cekuš	„ Franjo Kolibaš
„ Miodrag Crnić	„ Adolf Košak
„ Crljenjak Vilko	„ Slavko Mondecar
Dr. „ Deutsch Pavao	„ Božidar Prikrič
„ Deutsch Robert	„ Velimir Stiasni
„ Dragutin Domainko	„ Vladimir Žakić
„ Franjo Horvat	

Zamjenici:

Dr. Ing. Franjo Hanamann	Arh. Edo Šen
„ Vladimir Kondrat	„ Vladimir Šterk